

Splošno izobraževalna
knjižnica

61290 GROSUPLJE
Adamičeva 15

glasilo organizacije združenega dela Iskra
tovarna baterij Zmaj Ljubljana

ZMAJ

naš glas

3 - 5

marec - maj

1977 letnik XII

40 TITOVIH LET NA ČELU
ZVEZE KOMUNISTOV
JUGOSLAVIJE
40-LETNICA USTANOVITVE
KP SLOVENIJE

TITOVA POT
NAŠA POT

TITOVA POT - NAŠA POT. Povorka delavcev Zmaja je v ponedeljek 25. aprila krenila na Titovo cesto, kjer smo pozdravili prihod tovariša Tita v Ljubljano na slavnostno sejo Centralnega komiteja ZKS.

o delu DS

Iz navedenega izhaja, da imajo poslovodne strukture relativno močan vpliv na sprejem odločitev, čeprav lahko ugotovimo, da ni prihajalo do vsiljevanja nekih konceptov in rešitev za vsako ceno. Moramo pa opozoriti, da so običajno predlogi s strani predlagateljev brez alternativ. Možno je, da je le ena sama rešitev optimalna, po drugi strani pa takšni predlogi dajejo občutek izsiljevanja odločitve ali lahko celo izrazijo dvom v njegovo pravilnost.

Vse to nam potrjuje že podano ugotovitev, da je pred dejanskim odločanjem potrebno opraviti prehodni postopek, ker sicer odločanje izgublja smisel, delavci bi odločali nepripravljeni in brez lastne iniciative.

Ko zaključujem razmišljanje o delu delegatov delavskega sveta, ne moremo mimo vprašanja ustrezne informiranosti, ki pomeni ključen element v postopku odločanja. Da je pravočasna dostava gradiva za delo delegatov, ne bi ponovno poudarjali, čeprav v preteklem mandatnem obdobju ni bilo vedno tako. Delegati želimo jasno in razumljivo sestavljene predloge.

Podajanje naj bo enostavno (primerjalna metoda, grafični prikaz itd.), izvede naj se ustrezna selekcija gradiva tako, da se dajo delegatu dejansko odločilni podatki, ki omogočajo sklepanje.

Na koncu naj ugotovimo, da so delegati v preteklem mandatnem obdobju uspešno opravili svojo funkcijo in pripravili dobro podlago za še boljše delo novo izvoljenega delavskega sveta.

Zdenko Kranjac

O delu sveta za medsebojna razmerja

POROČILO

o delu sveta za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu v pretekli mandatni dobi

V pretekli mandatni dobi smo imeli 22 sej, ki so trajale 30 ur, kar znaša povprečno dolžino seje 1 ura in 20 minut. Na naših sejah smo sprejeli 421 sklepov, ki so vsi realizirani. Problematika, ki smo se z njo ukvarjali na svetu je bila zelo obširna. Tako se največ sklepov nanaša na objavo prostih delovnih mest, pridobitev in prenehanje delovnega razmerja, izobraževanje, šolnine, študijske in izredne dopuste itd. Mnogo smo se angažirali pri sistemizaciji ter vrednotenju delovnih mest, prerazporeditvah in napredovanju delavcev. Veliko smo se angažirali pri reševanju socialne problematike, še posebno pa pri reševanju stanovanjske problematike, saj smo v enem letu podelili 40 članom naše delovne organizacije stanovanjske kredite v višini 238 starih milijonov. Posebno velike težave smo imeli letos, ker je bilo veliko prosilcev, malo denarja, toda lahko trdim, da smo se angažirali na zavidljivi samoupravni ravni in sprejeli najboljšo varianto. Od sredstev za stanovanjsko izgradnjo smo vezali pri Ljubljanski banki sredstva tako, da bomo

z njeno pomočjo realizirali sklep iz leta 1974 o nakupu garsonjere. V preteklem letu smo tudi namenili znatna sredstva za nakup stanovanj, tako smo kupili 4 stanovanja. Iz tega je razvidno, da smo pri stanovanjski problematiki in njenem reševanju vložili mnogo dela in tudi rezultati niso izostali.

Mnogo smo se angažirali tudi pri reševanju socialne problematike, kjer smo najbolj ogroženim delavcem pomagali z enkratno socialno pomočjo ali v drugih oblikah. Mislim, da smo skupaj s socialno službo storili veliko, lahko pa bi še več. Zato priporočam, da komisija za medsebojna delovna razmerja, ki bo delala na tem področju, posveča skupaj s socialno službo še več skrbi za našega delovnega človeka.

Tudi v bodoče se moramo zavedati pri načrtovanju kadrovske politike, da gre tu za kompleksno, zapleteno in ne nazadnje tudi najbolj odgovorno funkcijo v organizaciji združenega dela. Osnovni cilj naj bo kvalitetna kadrovska politika, saj mora le-ta upoštevati interese posameznika, organizacije združenega dela, ter tudi družbenega razvoja, kot taka pa mora biti zavestno premišljena, usklajena z zakoni ter cilji naše delovne organizacije. Moramo prebroditi stara spoznanja v razvoju kadrov ter njih funkcije, skratka čimprej moramo preiti v novo samoupravno kadrovsko-organizacijsko kvaliteto, ki mora temeljiti na stališču, da so kadri eden najpomembnejših dejavnikov in zagotovil za še hitrejši gospodarski in družbeni razvoj. Vsi se moramo zavedati, da potrebujemo kadre,

Kako smo poslovali v letu 1976

Obračun poslovanja za leto 1976 je za nami in prav je, da vse bralce našega glasila seznanimo z bistvenejšimi podatki o poslovanju v preteklem letu.

V lanskem letu smo proizvedli 35,3 milijone komadov baterij, kar pomeni, da je bil obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1975 za 12 % večji. Vendar pa nismo proizvedli planiranih količin, saj smo z letnim planom predvideli proizvodnjo 36,1 milijonov komadov baterij in smo tako realizirali plan proizvodnje le 98 %. Planiran je bil večji obseg proizvodnje zaradi predvidevane izvoza 2,1 milijon komadov baterij, kar pa je bilo le v manjši meri realizirano.

Obseg proizvodnje mesečno prilagajamo z operativnimi plani potrebam tržišča. S planom smo predvideli prodajo 33,9 mio komadov baterij, dejansko pa smo jih prodali 37,7 mio baterij ali 2 % več, kot smo planirali. Še ugodnejši indeks pa dobimo, če doseženo lanskoletno prodajo primerjamo s prodajo v letu 1975, ko smo prodali 31,2 mio komadov baterij in je bila prodaja v letu 1976 za 11 % večja.

Prodaja naših izdelkov je potekala v preteklem letu kljub spremenjenim predpisom o sprotne poravnavanju dolgov brez večjih zastojev, razen v prvi polovici meseca aprila, kar pa smo v nadaljnjih mesecih nadomestili.

Na sestanku v proizvodnji smo pregledali obračun dela za lansko leto

Povprečno število zaposlenih je bilo 420 delavcev, oziroma za 10 delavcev več kot v letu 1975 in sicer v obratu Ljubljana. V obratu Šentvid in skupnih službah pa je bilo stanje zaposlenih približno enako kot v 1975 letu.

Povprečni osebni dohodki so se povečali za 17 % v primerjavi s predhodnim letom. so bili izplačani povprečni mesečni osebni dohodki v višini din 3.696 neto. Izplačana masa OD je bila v okviru dogovorjene mase, ki jo določa samoupravni sporazum elektrokovinske industrije.

V letu 1976 smo morali ugotovljati celotni dohodek na osnovi plačane realizacije, o čemer smo že obširno pisali v našem glasilu. Pri izterjavi neplačanih terjatev sta se skupaj angažirala finančno računovodski sektor in marketing sektor ter smo imeli ob koncu leta neporavnane terjatve le nekaj nad 2 milijona din, kar se je nanašalo predvsem na prodajo v drugi polovici meseca decembra.

Naj na kratko navedemo še finančne pokazatelje poslovanja: približno v enaki višini kot v letu 1975 in sicer je znašal din 115.082 tisoč din. Po pokritju poslovnih stroškov je ostal dohodek v višini din 41.803 tisoč ali 32 % višji kot v predhodnem letu. Iz dohodka smo dolžni pokriti še pogodbene obveznosti, ki se niso bistveno povečale in zakonske obveznosti, ki pa so bile večje za 81 % v primerjavi z letom 1975. Povečale so se predvsem obveznosti iz davčne osnove, ker smo imeli dosti višjo davčno osnovo. Poleg tega pa so se povečale tudi obveznosti iz samoupravnih sporazumov. Z ozirom na veljavne pred-

pise smo bili dolžni obvezno izločiti del ostanka dohodka v višini din 3,036 tisoč v poslovni sklad, ker se ta del dohodka nanaša na rezultate poslovanja v preteklem letu. Po izločitvi sredstev v obvezne rezervne sklade in pa za posojilo nerazvitim, je ostal dohodek v višini din 1,549 tisoč, kar smo v celoti izločili v sklad skupne porabe.

Z ozirom na splošno situacijo v gospodarstvu smo lahko z rezultati poslovanja zadovoljni. Vendar pa z ozirom na potrebe po finančnih sredstvih za novogradnjo in pa družbeni standard z ostankom dohodka ne moremo biti zadovoljni. Zato si moramo vsi prizadevati, da bomo v letošnjem letu dosegli še ugodnejše rezultate poslovanja, da bomo v letu 1978 razpolagali z večjim ostankom dohodka in tako bomo lahko namenili več sredstev za dvig družbenega standarda vseh zaposlenih.

Glazar J.

Po poteh tovarštva in spominov

Sobota 7. maj - Ljubljana - mesto heroj v zelenju in zastavah. Sonce se dviga iz megle, ko se zbiramo pred spomenikom Komandantna Staneta zjutraj ob sedmih, da se skupaj odpeljemo na startno mesto poti ob žici okupirane Ljubljane v Hrušici. Pred odhodom se preštejemo - 13. Nato se natlačimo v mestni avtobus in se v pohodnem razpoloženju odpeljemo. V Hrušici steče Metod po fotoaparat - tak dogodek je treba ovekovečiti. Potem odidemo na 10.200 metrov dolgo pot po lepi gozdni poti preko Golovca proti Ljubljanskemu gradu in nato v mesto. Nismo sami, kolona tovarišev in tovarišic,

mladih in starih, ki gredo "Po poteh tovarštva in spominov" je strnjena, nepregledna, na tisoče jih je. Pohod je postal res množičen, vsako leto nas je več. Na poti nas dohitijo Zoran, ki je zamudil na zborni mesto. Nič težkega zanj, saj ima dolge noge.

Toplo je, sonce sije na nas, tudi vetrič nas rahlo hladi. V prijetnem pogovoru pohod hitro mine in že smo na Trgu revolucije. Pričaka nas godba, množica, svečano vzdušje. Vsak zase in vsi skupaj se počutimo enkratno, bojna pesem nas združuje, vsa ta množica na Trgu revolucije - tovariši smo, družijo nas zavest, da smo s tem pohodom zopet doživeli nekaj velikega in lepega. Še bomo šli na pohod, vsako leto, vedno več nas bo. To smo dolžni spominu na tiste težke čase med narodnoosvobodilno borbo, ko so naši ljudje umirali za svobodo - to smo dolžni mestu Ljubljana.

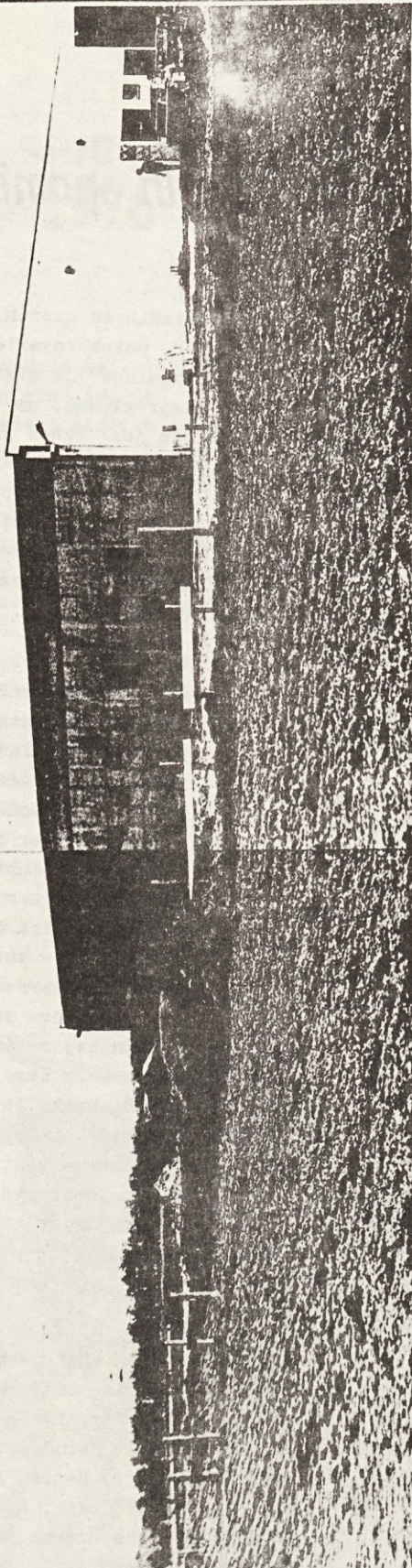
Prav pa je, da navedemo tudi letošnje udeležence pohoda, to so bili: Brigita Krisper, Tatjana Trobec, Petavs Maks, Metod Bolte, Jože Šteh, Marjan Jerše, Francelj Rudi, Primc Bogo, Marija Kocman, Metka Šimenc, Zoran Majstorovič, Rezka Vinkler, Stane Končina in Trojanšek Marjana.

M.K.

PREDLOG DELITVE CELOTNEGA DOHODA IN DOHODKA za l. 1976 - N 000 din

ELEMENTI	1975	1976
1. Celotni dohodek	115.709	115.082
2. Porabljena sredstva	84.024	73.278
3. Dohodek (1-2)	31.685	41.804
4. Predlog delitve doh. (sop. kl. 3)		
1. Pogodbene obveznosti	1.047	1.271
2. Zakonske obveznosti	3.136	5.697
Od tega: - ob. iz bruto op.	2.231	2.231
- ob. iz davčne osn.	805	2.946
3. Osebnih dohodkov	20.747	25.655
4. Drugi denarni prejemki	315	1.419
5. Ostanek doh. za skl. 3 (rezerva)	6.440	9.762
6. Del ostanka doh. za obvl. pos.		
in ostale obveznosti	2.201	2.340
Od tega: - skupne rezerve	2.201	388
- posojilo brez	1.118	1.432
- rezervni skl. drž.	640	428
- ostalo	4.239	5.422
7. Del ost. doh. za skl. org. (5-6)	1.305	3.036
Od tega: - poslovni skl.	1.305	1.550
- skl. skupne porabe	634	834

Nazorno prikazani podatki na panoju za sestanek zbora in razpravo

TOVARNA ZMAJ NADALJUJE IZGRADNJO NOVEGA PROIZVODNEGA IN UPRAVNEGA OBJEKTA V STEGNAH

Z E L E N A L U Č A Z A N O V O G R A D N J O

Če smo v lanskem letu poskušali kar najbolj nazorno v besedi in sliki spremljati potek gradnje prvega objekta, imenovanega skladišče, smo še toliko bolj dolžni sproti in redno prikazovati izgradnjo dveh novih objektov, s katerima se dokončno približuje čas naše celotne preselitve s Šmartinske ceste v Stegne. Za veliko večino sodelavcev je in naj bo v prihodnjih številkah glasila edino nazorno in temeljito spremljanje izgradnje novih prostorov, kateri bodo po vselitvi začrtani v zgodovino Zmaja kot pomemben mejnik v nadaljnjem razvoju baterijske proizvodnje.

Uradno smo začeli v ponedeljek 25. aprila 1977 na osnovi gradbenega dovoljenja za pripravljalna dela, dočim smo 9. maja 1977 dobili končno gradbeno dovoljenje. Druga faza izgradnje se bo tako končala nekako prvega maja prihodnjega leta.

Danes vam bomo na tem mestu nekoliko opisali zasnovo dveh objektov v gradnji in sicer proizvodnega prostora, ki ga bomo v nadaljevanju imenovali HALA ter upravno poslopje, prav tako v nadaljevanju kot ANEKS.

Celotna zazišana površina hale bo imela 2.239,50 in aneks 1.712,34 kvadratnega metra (podatki so iz projekta).

Vse površine v novem in že zgrajenem objektu bodo namenjeni proizvodnji baterij in to od skladišč surovin preko izdelave do skladišč polizdelkov in gotovih izdelkov.

Na steno poleg obstoječega objekta bo priključena druga faza izgradnje proizvodne hale Zmaja v Stegnah

Proizvodnim površinam bodo priključene tudi ustrezne in potrebne delavnice. V nadstropju bodo obratne pisarne, v kleti pa garderobe s sanitarijami.

Klet pod proizvodno halo in vmesni del med halo in aneksom sta namenjena namestitvi proizvodnega prostora za negativne elektrode (izdelovanje cinkovih čaš) in garderobam s sanitarijami za zaposlene.

Dostop iz hale do garderob bo po stopnišču med skladiščem tehničnega materiala in brusilnico. Izhod pa je predviden po hodniku preko kleti, aneksa stopnic mimo vratarja v aneksu.

Pritličje novega objekta obsega širino 29,80 metra in dolžino 45,30 metra. Tu bodo nameščeni proizvodni prostori, delavnice in priročno skladišče. Predvidena je tudi povezava z obstoječim (že lani zgrajenim) objektom.

Za navpični transport materiala je predvideno dvigalo z nosilnostjo 3 tone.

Nadstropje v hali je predvideno med brusilnico in kovačnico. Dostopno bo po enoramnih armirano betonskih stopnicah. Tu bodo nameščene tri obratne pisarne.

Oblejmo si še aneks, ki je zasnovan kot samostojni objekt in ki bo v kleti povezan s proizvodno halo. Postavljen bo vzporedno z vzhodno fasado hale ter od nje odmaknjen za 8 metrov.

Objekt (aneks) bo troetažen, to pomeni, da bo imel klet, pritličje in nadstropje. Klet v aneksu bo namenjena deloma proizvodnim prostorom in delavnicam. S tem so mišljeni kemijski laboratorij, proto-

tipna delavnica, merilnica, služba kakovosti in mizarska delavnica in še arhiv, katere-mu sta namenjena dva prostora.

Poleg tega bo v kleti prostor za priključno postajo toplotnega ogrevanja ter pripravo tople vode in zaklanišče.

Pritličje bo razdeljeno na pisarniški del in del, v katerem bodo nameščeni prostori za sanitarije, kuhinjo z jedilnico, telefonsko centralo in vratarja. Oba ta dva dela sta med seboj ločena s hodnikom kot glavnim vhodom v objekt. Preko vetrnika in mimo vratarja bo vhod za vse zaposlene v tovarni baterij tako, da bo imel vratar pregled nad prihajajočimi in odhajajočimi, obenem pa bo možno v hodniku namestiti tudi uro za žigosanje kartic.

Pretežni del pritličja bo namenjen samopostrežni restavraciji s kuhinjo in pomožnim prostorom. V restavraciji bo prostora za 24 miz, kar pa bo predstavljalo približno dve tretjini vseh zaposlenih v eni izmeni. Kuhinja je predvidena za dogrevanje in razdeljevanje hrane, dovoz pa bo z zahodne strani s prehoda med upravo in halo. Za osebje kuhinje so predvidene posebne sanitarije in garderobe.

Nadstropje pa je namenjeno pisarniškim prostorom, ki bodo nameščeni na obeh straneh vzdolžnega hodnika.

Upamo, da je zgornji opis razporeditve prostorov v Stegnah zanimiv in vsaj toliko razumljiv, da bodo nekateri že našli svoje mesto oziroma svoj delovni prostor v novih objektih.

Kaj pa okolica?

Obstoja že glavni načrt za planiranje terena, zunanje ureditve in zunanje kanalizacije. Glavni dovoz oziroma dostop do naših objektov je predviden po podaljšani obstoječi industrijski cesti. Od tu pa so predvidene povezovalne ceste do samih proizvodnih objektov in aneksa. Vzporedno s podaljšano glavno industrijsko cesto pa je predviden prostor za parkiranje osebnih avtomobilov in sicer 87 parkirnih mest. Vse povezovalne ceste in platoji s parkirnim prostorom bodo asfaltno utrjeni. Da pa bodo urejene zelenice posejane s travo in nizkim grmičevjem in nasajena drevesa ter nameščene klopi ni treba posebej poudarjati.

Zadnje novice z gradbišča pa preberite na zadnji strani glasila.

My

Prvi dan priprave terena za gradnjo novih Zmajevih objektov

člani organov upravljanja

V ponedeljek 9. maja 1977 so bile v Zmaju volitve delegatov in članov v organe upravljanja. Volitve so bile na treh voliščih in sicer eno za obe izmeni v proizvodnji in službo vzdrževanja, drugo volišče za skupne službe in tretje v obratu Šentvid.

Delegate in člane v organe upravljanja smo volili za mandatno dobo dveh let in ti so:

DELAVSKI SVET

KRANJAC Zdenko
SREBRNJAK Ivanka
MOHORKO Venčeslav
VELIKONJA Božidar
CERAR Franc
NOVAK Anica
OGRIN Tomaž
KOPAČ Marija
RONČEVIČ Stanislava
DRAB Gabrijela
GORIŠEK Fani
PEČNIK Gabrijel
ULČAR Franc

SVET SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

MIKLAVEC Stanka
PODGORELEC Angela
MUHIČ Vinko
STRAH Agata
BOLTE Metod
TROBEC Tatjana
ŠALEJ Anton

MIKLIČ Jelka
BABIČ Frančiška
BOBNAR Olga
KRISTAN Franc
KRISTAN Jožica
MEDVED Alojz

DISCIPLINSKA KOMISIJA

KOJIČ Zora
TISU Mirko
DOLNIČAR Terezija
LAVRIČ Nežka
DEBELEC Djuro
AZINOVIČ Stojan
JANEŽIČ Milan
ALIBEGOVIČ Fadil
BAVDEŽ Matjaž
GRABLJEVEC Pavla
MEDVED Mara
zunanjí član OS Ljubljana
zunanjí član OS Grosuplje

Delavski svet je na svoji 1. seji dne 13.5.1977 v izvršilne organe delavskega sveta izvolil:

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA

JEŽ Zdravko
GERMŠEK Simona
VARDJAN Mara
ČAMERNIK Janez
SETNIKAR Ivanka
ROVANŠEK Slavka
AMBROŽ Alojzija

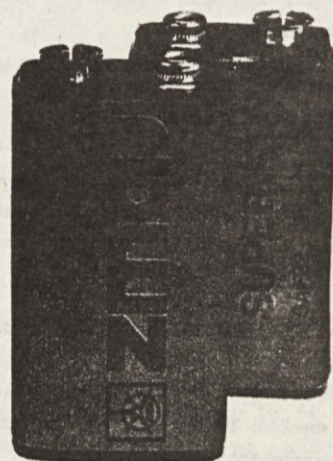
ODBOR ZA INFORMIRANJE

BARBORIČ Marta
ŠTIRN Viktor
MAYER Marijan
OROŽIM Tone
PERKON Iztok
PETAVS Maks
STRMOLE Ignac

ODBOR ZA LJUDSKI ODPOR IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

SLEMNIK Milan
PRIMOŽIČ Bojan
KRANJAC Zdenko
HREN Jože
ALIBEGOVIČ Fadil
KRISPER Brigita
ROM Meda.

The battery 6 AF22 - ZMAJ

Letos smo izdali prospekt za 9 voltno baterijo v nemškem in angleškem jeziku

Dosedanji predsedniki delavskih svetov

Večkrat smo "brskali" po našem arhivu z namenom, da bi iz starih dokumentov in zapisnikov sestavili seznam vseh predsednikov delavskih svetov. To nam je uspelo in ker smo pred dnevi volili člane za novo mandatno obdobje delavskega sveta, je prav, da jih tokrat za to priložnost objavimo. Naj še pripomnimo, da se je zaradi integracijskih procesov oziroma ponovne osamosvojitve v letih 1950-51 začelo v Zmaju obdobje delavskih svetov šele leta 1952.

-Ur.

1952	VRBEC Francka
1953	BIZJAN
1954	RUDOLF Franc
1955	RUDOLF Franc
1956	ŠKARJA Karel
1958	VEBER Milka
1959	VEBER Milka
1960	ŠTEBE Marjan
1961	TOMŠIČ Peter
1962	TOMŠIČ Peter
1963	JELNIKAR Matej
1964	JELNIKAR Matej
1965	SAMAR Alojz
1966	RUDOLF Franc
1967	SAMAR Alojz
1968	ŠTRAVS Ivo
1969	BRULC Štefan
1970	LUŽAR Franc
1971	LENDERO Franc
1972	LENDERO Franc
1973	LENDERO Franc
1974	ZALETETEL Peter
1975	ZALETETEL Peter
1976	KRANJAC Zdenko
1977	KRANJAC Zdenko

Pričakali smo Tita

V ponedeljek 25. aprila. Praznični dan v Ljubljani. Nepregledna množica ljudi, več kot 200.000 delavcev in mladincev, zastave in zastavice v krasnem sončnem dopoldnevu, transparenti, borbene pesmi. Že ob 8. uri se nas je zbralo na Zmajevem dvorišču precejšnje število delavcev. V povorki smo krenili proti mestu in zavzeli prostor na pločniku pred prodajalno Iskre na Titovi cesti. Pred 10. uro se je pripeljal Tito s svojim spremstvom v Ljubljano. Bil je veličasten sprejem v znak dobrodošlice. V Unionski dvorani se je Tito udeležil slavnostne seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ob 40. obletnici ustanovnega kongresa KPS.

My

1.maj v Zmaju

"Spet je prišla pomlad in nam nasula cvetja. Prišel je tudi prvi maj, naš praznik dela. Zastave vihrajo v vetru, v višavah prepevajo ptice. Naj prepevajo tudi naša srca in se veselijo, saj slavimo praznik na čast naših žuljev in našega dela."

S temi besedami je bila obeležena proslava v proizvodnih prostorih 29. aprila letos, in ki so jo pripravili Marija, Dragica, Brane in Maks s krajšim priložnostnim programom, pred katerim je tudi direktor Milan Slemnik povedal nekaj temu času primernih besed. V imenu sindikata je sodeloval tudi Mayer, ki je omenil letošnje jubileje ter še posebej praznik dela, 1. maj in mesec nasploh, v katerem Tito praznuje letos svoj 85. rojstni dan.

My

"Tito prihaja...Tito prihaja..." - Kolona avtomobilov se približuje.

konferenca zk

23. marca 1977 je bila v jedilnici tovarne Zmaj redna letna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov. Na konferenci je bilo podano poročilo o aktivnosti osnovne organizacije ZK v tovarni v preteklem obdobju, opravljene pa so bile tudi volitve sekretarja in sekretariata. V nadaljevanju v celoti objavljamo poročilo sekretarja in sekretariata. V razpravi po poročilu na konferenci na samo poročilo ni bilo pripomb, podanih pa je bilo nekaj predlogov glede aktiviranja celotnega članstva Zveze komunistov v tovarni, zagotovitve udeležbe na sestankih, evidentiranja kandidatov za sprejem v članstvo ZK - izvoljena je bila kadrovska komisija, ki jo sestavljajo tov. Smolič

poročilo ZK

o aktivnosti osnovne organizacije Zveze komunistov tovarne Zmaj v preteklem obdobju.

Naša naloga je, da ocenimo, kako je naša organizacija usposobljena, da učinkovito prispeva k razreševanju problemov našega nadaljnjega razvoja, da ugotovimo, kako smo v času polanski letni konferenci uresničevali svoje programske dogovore, da opozorimo na uspehe, slabosti in pomanjkljivosti, ki se kažejo pri aktivnosti Zveze komunistov v naši organizaciji.

Franc, Alibegović Fadil in Muhić Vinko. Predlagano je bilo, da se ob sprejemu novih delavcev za nekatere kategorije (od KV naprej) uvede testiranje pri industrijskem psihologu itd. Posebna pozornost je bila posvečena tudi vprašanju udeležbe delegatov na sejah samoupravnih organov, glede zagotovitve sklepčnosti na sejah samoupravnih organov in udeležbi delegatov iz Šentvida. Skratka, člani osnovne organizacije ZK so se na konferenci kritično dotaknili vseh področij dela v tovarni in sprejeli dogovore za delo vnaprej.

- - -

Konferenca ZK je bila v februarju 1976, kratek pregled dela po konferenci je naslednji:

- obravnavali smo interno problematiko v tovarni
- obravnavali razne informacije s sestankov s predstavniki DO IEZE, SOZD Iskra, na občinskem in mestnem nivoju glede naše izločitve iz DO IEZE, obravnavali problematiko Zmaja v DO, izoblikovali stališče do izločitve in izvedli izločitev iz DO IEZE in se organizirali kot samostojna delovna organizacija v SOZD Iskra
- evidentiranje kandidatov za delegate v samoupravnih organih
- razprava o osnutku zakona o

V sekretariat osnovne organizacije Zveze komunistov v tovarni Zmaj so bili na letni konferenci 23. marca 1977 izvoljeni:

- KOČMAN Marija, sekretar
- MRHAR Franc, namestnik sekretarja
- ALIBEGOVIĆ Fadil
- MOHORKO Venčeslav
- ROM Meda
- MAZI Branko
- JAKOMIN Milan.

združenem delu in izdelava analize, ocena samoupravne organiziranosti Zmaja glede na osnutek zakona

- dali smo svoj prispevek k analizi uresničevanja aktivnosti na področju raziskovalne dejavnosti
- sodelovali pri akciji vpisa posojila za ceste
- obravnavali stališča glede združevanja baterijskih proizvajalcev Jugoslavije
- obravnavali poročilo o delu sveta ZK IEZE in podali oceno,
- razpravljali o referendumu za samoprispevek II
- obravnavali vrednotenje delovnih mest
- obravnavali 9 mesečno poročilo in srednjeročni plan
- izdelali poročilo o aktivnosti ZK med letom
- sprejeli program idejno političnega izobraževanja članov ZK itd.

Struktura članov ZK in aktivnost članstva

Ob koncu leta 1976 je bilo v tovarni zaposlenih 432 delavcev, od tega 32 članov ZK ali slabih 7 %. V letu 1976 so iz osnovne organizacije odšli 3 komunisti,

na novo pa nismo sprejeli nikogar. Res da ni primerno aktivnosti organizacije meriti s številom članov ZK, pa je to vseeno pomemben pokazatelj zastopanosti članov ZK v tovarni. V OZK je le 11 žensk; čeprav vemo, da je v tovarni zaposlenih večina žensk. Mladih je v osnovni organizaciji 5, neposrednih proizvajalcev pa 6. V samoupravnih organih (DS, SMR, SNK in odbor za oceno kršitev) je zastopanih 10 komunistov.

Glede na prej navedeno je stanje zaskrbljujoče, saj lahko ugotavljamo, da nas je komunistov v organizaciji tovarne Zmaj vsako leto manj, naše vrste se ne obnavljajo, razen s tistimi, ki pridejo organizirani že v tovarno. V ZK je absolutno premajhna zastopanost žensk in neposrednih proizvajalcev. Naša skrb mora biti posvečena vzpostavitvi ustreznega ravnovesja v našem članstvu. To bomo dosegli z našim aktivnim delom v vseh delovnih središčih in predvsem v neposredni proizvodnji in z aktiviranjem mla-

dinske organizacije. Vsekakor moramo imenovati kadrovske komisije, ki bo redno spremljala delo zaposlenih delavcev in evidentirala kandidate za sprejem v ZK, spremljala pa tudi delo posameznih članov ZK. Seveda pa mora istočasno potekati akcija idejno političnega usposabljanja, posvetiti moramo izobraževanju in naši idejni krepitvi več časa, z večjo odločnostjo tudi zahtevati dosledno izvrševanje nalog na vseh področjih. V naš program idejno-političnega

izobraževanja moramo vključiti čim širši krog zaposlenih, ne samo člane ZK, sindikata in OZSM, izobražuje naj se vsak zaposleni v tovarni.

Aktivnosti neke organizacije tudi ne moremo meriti z udeležbo članstva na sestankih, je pa tudi to pomemben pokazatelj, če gledamo s stališča informiranosti vseh o sprejetih sklepih in njihovem izvrševanju. V letu 1976 se nismo sestajali pogosto, pa še takrat je bila udeležba nezadostna glede na to, da bi morali biti prisotni vsi brez opravičila. Tako pa so se posamezniki večkrat opra-

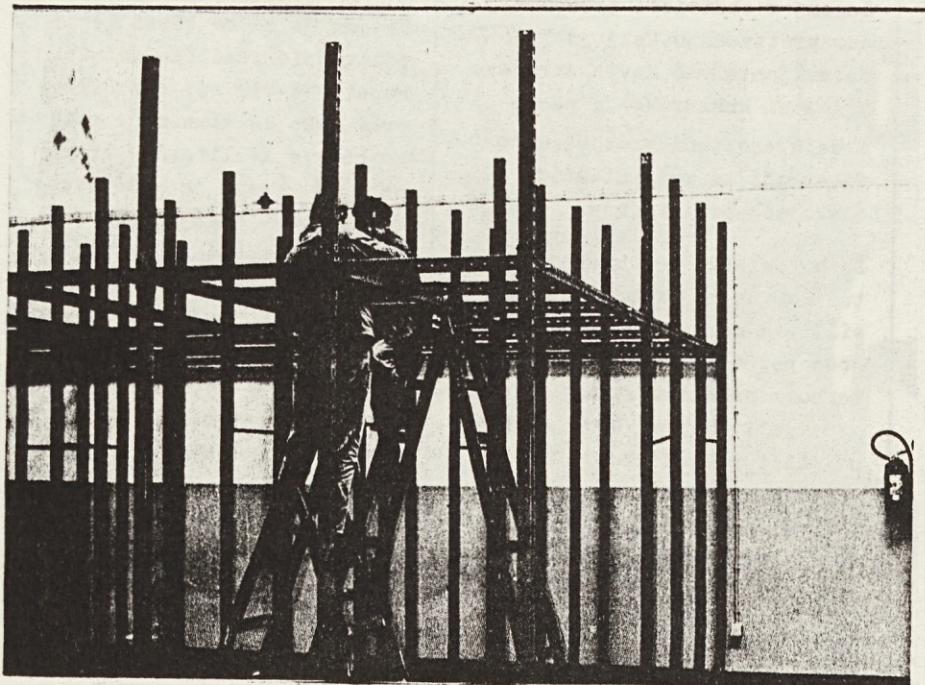
vičevali z najrazličnejšimi "prozornimi" izgovori o nujnih osebnih zadevah, ki bi jih, če bi hoteli, lahko rešili v drugem času. Pri tem moramo vedeti, da so nekateri bili neopravičeno odsotni tudi po večkrat zapovrstjo, do osnove organizacije niso čutili niti toliko odgovornosti, da bi se predhodno opravičili sekretarju.

Premalo smo bili aktivni pri sprejemanju nekaterih pomembnejših odločitev v tovarni, kar se še posebej odraža na delovnih skupinah in na zboru delavcev. Preprečiti moramo vsakršno mlačnost in ozko forumsko delo. ZK mora imeti vpliv na sprejemanje vseh pomembnejših odločitev - poslovne odločitve, srednjeročni in letni plani, integracijski procesi, ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, sprejemanje samoupravnih sporazumov, investicije itd.

Prav tako se bomo morali več povezovati z Občinskim komitejem in družbeno političnimi organizacijami v SOZD Iskra. Na tem področju je bil sicer storjen korak naprej, vendar še odločno premalo, saj smo prav zaradi tega imeli nekaj težav. Ne smemo tudi čakati na posebne napotke oz. akcije in navodila višjih forumov ZK.

Ustanovljena je osnovna organizacija Zveze socialistične mladine v Šentvidu, naša naloga je, da ji pri delu pomagamo, še posebno v začetnem obdobju, mladim moramo nuditi vse možnosti za idejno politično izobraževanje, ker le tako bo ustvarjen a ustrezna politična klima tudi v obratu Šentvid.

Sodelovanje s sindikatom in mladino v Ljubljani je bilo zadovoljivo, saj v teh organizacijah aktivno sodeluje precej komunistov.

Križanje horizontal z vertikalami ali montaža podesta v skladišču

/naslednja stran/

poročilo ZK

Prizadevanja za stabilizacijo in vloga komunistov

V letu 1975 smo si postavili akcijski program, da bi pospešili nekatere naloge, se bolj usmerili v reševanje tistega, kar bi povečalo produktivnost dela, izboljšalo devizno bilanco, zaustavilo rast stroškov in cen itd. Akcijski program, ki zadeva delo vseh služb in posameznikov smo komunisti obravnavali in se zavzeli, da bomo s svojo aktivnostjo na delovnih mestih, v službah in obratu pobudniki in dejavniki, da se naloge iz akcijskega programa realizirajo.

V letu 1976 smo sprejeli srednjeročni plan razvoja naše delovne organizacije, prav tako investicijski program za nadaljevanje gradnje nove tovarne v Stegnah.

Glede na vse navedene programe po tem času že lahko ocenimo rezultate, ki smo jih dosegli.

Investicije

Uspešno je zaključena prva faza gradnje - zgrajena je skladiščna hala v izmeri 2.050 m² v Stegnah. Poslovanje skladišč je že delno preseljeno na novo lokacijo, pri tem se je pojavilo več problemov vključno s sistematizacijo delovnih mest skladiščne službe. Izgradnjo hale smo dokončali z lastnimi sredstvi in kreditom GP Tehnika. Vsi vemo, da povečanje proizvodnih površin na Šmartinski cesti ni več možno in da so delovni pogoji izredno slabi.

Z nadaljevanjem novogradnje bo zgrajenih še 3.870 m² površin. Skupno bodo novo-

zgrajene površine obsegale 5.920 m², postavljene bodo nove proizvodne kapacitete alkalnih baterij, uvedeni novi stroji za izboljšanje in pocenitev proizvodnje obstoječih proizvodov, uvedena bo lastna proizvodnja nekaterih delov in polizdelkov, ki jih sedaj za nas delajo kooperanti, razširjene bodo kapacitete strojne delavnice za vzdrževanje in za izdelavo strojev za lastno proizvodnjo, odpravljeni bodo slabi delovni pogoji. Celotna proizvodnja in službe s Šmartinske bodo preseljene na novo lokacijo. V investicijski program je vključena tudi modernizacija obrata Šentvid. Investicijski program je bil posredovan v obravnavo Ljubljanski banki, ki nam je že odobrila kredit v zaprošenem znesku ter dala tudi garancijo na naša lastna sredstva. Skupno bomo za investicijo potrebovali predvidoma 9 milijard 600 milijonov starih din.

Kljub odločitvi, da gremo v novogradnjo, pa nismo povsem zanemarili investicijskih vlaganj v obstoječe prostore oz. proizvodnjo, saj je bilo nabavljenih več novih strojev, v lastni konstrukciji pa se izdelujejo tudi orodja in novi stroji za modernizacijo obstoječe proizvodnje.

Že ob začetku novogradnje in tudi ob nadaljevanju smo dobili vso moralno politično podporo, ki nam je vzpodbuda, da bomo našo investicijo v redu izpeljali, čeprav smo se zanjo odločili v času, ko je bilo v republiki v teku več nepokritih investicij in nismo mogli računati na kredite. Z lastnimi sredstvi pa smo prebrodili začetne težave, sedaj pa je kreditna politika bolj naklonjena investicijam v gospodarstvu.

Investicijski program je bil med zaposlenimi sprejet z vso podporo, saj se vsi zavedamo, da v sedanjih prostorih ne moremo širiti kapacitet, proizvodnja baterij pa se veča ter se moramo potrebam trga prilagajati.

Prodaja

Potrošnja baterij na trgu raste približno za 3 - 4 % letno. Naš plan za leto 1976 je bil postavljen optimistično, rezultati prodaje pa so dobri in je bil plan presežen za 11 %. Ugodni so tudi rezultati v letošnjih prvih mesecih. Pričakovali smo, da bo prišlo v lanskem letu do zastoja v prodaji zaradi novega zakona o zavarovanju plačil v začetku leta in zaradi prehoda na malo-prodajne cene koncem leta. Plan pa je bil presežen kljub precejšnjemu izpadu v aprilu. Zasluga za takšne rezultate gre prodajni službi, saj se še nobeno leto doslej ni zgodilo, da bi prodali 3 milj. kom baterij več kot konkurenca. Tržni delež Zmaj : Croatia je bil 52 : 48.

Seveda pa so se skozi leto pojavljale različne težave, super baterij npr. ni bilo, prav tako ne alkalnih, težave so bile s kvaliteto - iztok baterij - zato je bilo precej reklamacij. Naša naloga je da se zavzamemo za izboljšanje kvalitete baterij, za boljše organizirano dostavno službo, da najdemo za svetilke še enega dobavitelja, vsekakor pa je zadnji čas, da pričnemo z raziskavo trga.

Uvoz in izvoz

V letu 1976 planiranega izvoza nismo realizirali, kar se nam je poznalo tudi na realizaciji plana proizvodnje. Vendar pa so bile naše proizvodne kapacitete kljub temu

zasedene, posebno v zadnji polovici leta. Obseg uvoza se je napram prejšnjim letom zmanjšal, tako da je delež uvoza le še 20 %. Večinoma smo se torej orientirali na domačo surovinsko bazo in dosegli lep napredek, nekatere materiale pa bomo morali uvažati tudi še v bodoče, ker jih na domačem trgu za našo specifično proizvodnjo ni.

Vsekakor se moramo v letošnjem in prihodnjih letih angažirati na izvozu baterij. Odpraviti moramo tudi probleme okrog kvalitete, ki nam v izvozu povzročajo reklamacije. Raziskati bo treba tudi zunanje tržišče za plasma alkalnih baterij, kar je trajna naloga marketing sektorja.

Cene in stroški

Cene repromaterialu so bile v preteklem letu dokaj stabilne njihovo povečanje pričakujemo v letošnjem letu, predvsem pri uvoznih materialih, embalaži in papirju ter naftnih derivatih. Lani je bil velik prihranek pri materialu, ki smo ga

dobavili od Lumine, s tem bomo lahko krili povečanje cen pri nekaterih drugih materialih.

Cene našim izdelkom smo s prehodom na maloprodajne cene povečalo za okrog 8 %, bonitete kupcem pa so se povečale že v letu 1976, porast pa bo tudi v letošnjem letu, zaradi povežovanja trgovskih organizacij.

Direktni stroški so bili na ravni planiranih, prav tako indirektni. Kljub temu, da planiranih indirektnih stroškov nismo presegli, pa bi na tem področju lahko storili več, saj še vedno ni pravega odnosa do štednje, še vedno se ne obnašamo vsi gospodarno. Nekateri stroške (električna energija, ogrevanje, PTT stroški, material za tekoče vzdrževanje in čiščenje, material za osebno higieno, pisarniški material, drobni inventar, transportni stroški, zaščitna obleka in obutev, pomožni proizvodni material in drogo) povzročamo vsi zaposleni. Pri nekaterih postavkah stroškov so bile prekoračitve, pri drugih so bili stroški pod planiranimi.

Naloga članov ZK je, da smo pobudniki za štednjo, za zmanjšanje stroškov, da dajemo vzgled in tudi zahtevamo, da vsakdo gospodari smotno. Prav tako moramo gledati na to, kako kroistimo delovni čas, koliko jih je še med nami, ki delovnega časa ne izkoristijo učinkovito. Doseči moramo, da bomo vsi resnično delali, sproti moramo opozarjati na nedelavnost, predvsem v službah.

V proizvodnji se pri izračunu produktivnosti pozna, da so izdelavni časi pri alkalnih in super baterijah nad normalnimi, ker je proizvodnja še vedno poskusna in so različni problemi, razen tega je veliko izmeta. Na tem področju je treba napraviti korak naprej, kar je naloga razvojnega sektorja. Lani je bila produktivnost v obratu Ljubljana 100 %, čeprav je bil porast produktivnosti pri redni proizvodnji okrog 3 %. Produktivnost dela podjetja kot celoto pa se je povečala za 5 %.

V tovarni moramo ustvariti takšno politično vzdušje, da bo kolektiv obsojal nedelavne, nedisciplinirane, neodgovorne in malomarne delavce. S tem bo prihranjen marsikak dinar, stroški bodo manjši, delovni čas bo boljše izkoriščen, s tem pa bodo naši skupni rezultati boljše.

Integracijski procesi in interna samoupravna organiziranost

Na tem področju je bila naša aktivnost skozi vse leto zelo pestra.

O sodelovanju smo se dogovarjali v okviru Iskre in v okviru jugoslovanskih proizvajalcev baterij, to je bil

Zaključne operacije dela na 9 voltnih baterijah v obratu Šentvid

/naslednja stran/

poročilo ZK

najbrž vzrok, da nismo izpeljali naše interne samoupravne organiziranosti.

Po enoletni vključitvi Zmaja v DO IEZE smo ugotovili, da se v DO nismo mogli organizirati tako, da bi lahko združevali delo in sredstva, kljub prizadevanjem z obeh strani nismo našli skupnega jezika. Tekom leta, posebno v začetku 1976 je bilo več iniciativ, da bi poiskali stične točke, ki bi nas v delovni organizaciji lahko združile. Ugotavljali pa smo, da teh ni, ali pa so tako šibke, da ne bi opravičile takšne organiziranosti, saj se nismo dohodkovno povezovali ne v proizvodnji in ne na trgu. Do 23.4.76 je bilo dokončno oblikovano in na zborih sprejeto stališče in sklep, da Zmaj izstopi iz DO IEZE in se registrira kot DO v SOZD Iskra. Od 1.1.1977 poslujemo kot delovna organizacija v okviru Iskro. Aktivnost na tem področju pa s tem še ni končana, saj se dogovori o povezovanju v SOZD Iskra na ustavnih osnovah in podlagi zakona o združenem delu nadaljujejo, razen tega se pri tem pojavlja nemalo težav. Vendar pa bo treba doseči sporazum o vključitvi Zmaja v Iskro oz. njen srednjeročni plan razvoja.

Vsa problematika okrog našega izstopa iz DO se je reševala na nivoju DO IEZE, na občinskem in mestnem nivoju, medtem ko na nivoju SOZD Iskra ni bilo sodelovanja in ne razumevanja za našo odločitve.

Ob iskanju ustrezne rešitve in formalnem izstopu iz DO IEZE v kateri tudi v bodoče ne bi našli smiselnega povezovanja,

smo proučevali možnosti povezovanja v okviru grupacije baterijskih proizvajalcev. Ugotovili smo, da so izpolnjeni vsi pogoji in so tudi potrebe po tesnejšem sodelovanju velike, saj bi se stroški vseh treh tovarn zmanjšali. Vendar pa zaradi različnih težav, med drugim tudi republiških interesov, odločitve o povezovanju še danes ni.

Ugotavljamo tudi, da v tovarni obstojajo vse možnosti za formiranje TOZD. O tem je sprejel ustrezen sklep tudi delavski svet in zbor delovnih ljudi. Imenovana je bila komisija, ki bo pripravila vse potrebno za konstituiranje dveh TOZD in delovne skupnosti skupnih služb. Obstojajo vsi zakonski pogoji, pod katerimi imajo delavci obrata Ljubljana in obrata Šentvid pravico in dolžnost organizirati del delovne organizacije kot TOZD. Oba dela predstavljata delovno celoto, ker se da rezultat skupnega dela v delovni organizaciji samostojno izraziti kot vrednost na trgu in v delovni organizaciji in ker delavci lahko kot temeljna

samoupravna skupnost v tej delovni celoti uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice. Računamo, da bi se kot DO z dvema temeljnima organizacijama združenega dela registrirali s 1.1.1978. Na tem področju nas čaka torej še veliko dela, naloga komunistov je, da se polno angažirajo, da bo ta naloga izvršena.

Samoupravne razmere, delo samoupravnih organov, samoupravni sporazumi in drugi splošni akti

Vse pomembne odločitve v delovni organizaciji so šle v odločanje samoupravnim or-

ganom, kjer so bili sprejeti ustrezni sklepi. Aktivni na sejah samoupravnih organov so bili vsi delegati, prav tako ostali - vodilni in strokovni delavci, ki so prisostvovali sejam kot poročevalci ali vabljeni udeleženci. Za naše samoupravne razmere lahko trdimo, da vodilne strukture nikoli niso bile prevladujoče in niso vsiljevale svojih konceptov, strokovne službe so se za podane predloge samoupravnim organom čutile odgovorne, samoupravljalci pa po drugi strani niso na slepo sprejemali predlogov, ampak so nasprotno zelo pogosto zahtevali dodatne obrazložitve in pojasnila.

Vendar pa lahko tudi ugotovimo, da se pregled realizacije sklepov ni vršil redno, ker to področje še ni ustrezno rešeno. Večkrat so sklepi pomanjkljivo formulirani, ne vsebujejo rokov, konkretne zadolžitve in odgovornosti za poročanje. Zavzemati se moramo, da bo pregled realizacije sklepov podan na vsaki seji samoupravnega organa. Večina sklepov je bila realizirana, vendar v daljših rokih, kot bi bilo zaželeno.

Groba ocena funkcioniranja delegatskega sistema znotraj tovarne je zadovoljiva, še vedno pa obstaja razkorak med zapisano vlogo delegata in njegovim dejanskim delovanjem v svoji delovni skupini. Delegati še vedno ne prenašajo redno stališč svoje delovne skupine, prav tako ne prenašajo sprejetih sklepov nazaj v svojo sredino. Ugotavljamo namreč, da delegati še nimajo dovolj izkušenj in ustreznega znanja o delovanju delegatskega sistema, zato bodo potrebne razne oblike dodatnega izobraževanja. Včasih delegati tudi nimajo možnosti, da bi sklicali skupino in se ustrezno posvetovali, ker se gradi

za seje samoupravnih organov še vedno prepozno posreduje delegatom, saj ni redke primer da delegati za posamezno točko dnevnega reda prejmejo gradivo šele na seji. V teh primerih nimajo stališča svoje delovne skupine. Komunisti se moramo zavzemati, da bodo delegati iskali stališče v svoji delovni skupini, ter da bodo imeli ustrezne informacije za samoupravno odločanje.

Vseeno pa lahko pohvalimo aktivnost delegatov v samoupravnih organih (posebno v delavskem svetu) saj kažejo veliko stopnjo odgovornosti za svoje delovanje, razen tega lahko ugotavljamo, da so izrazili pripombe, mnjenja in predloge skoraj ob vsakem sprejetem sklepu v tem obdobju.

Manj pa smo lahko zadovoljni z delovanjem delegacij za samoupravne interesne skupnosti in za zbor združenega dela (slednja je povsem zaspala), saj niso iskali stališč v bazi, niti je niso o nočemer informirali. Na tem področju je potreben vzpodbuden premik.

Na področju sprejemanja in dopolnitve ter sprememb samoupravnih aktov delo ni potekalo kontinuirano, razen v zadnjem obdobju. Ugotavljamo namreč, da bo potrebno interno zakonodajo uskladiti z zakonom o združenem delu, izdelati ustrezne nove samoupravne akte ter dopolniti nekatera določila v obstoječih sporazumih. Ustrezno se bo interna zakonodaja rešila potem, ko se bomo tozdirali.

Delo na tem področju pa ni zastalo, saj smo sprejeli novo vrednotenje delovnih mest ter uskladili nekatere samoupravne splošne akte - samoupravni sporazum o delitvi OD glede na sindikalno listo, samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih itd.

Kolono avtomobilov s tovarišem Titom smo pričakali tudi "Zmajevci" na pločniku pred prodajalno Iskra na Titovi cesti.

V preteklem letu smo na samoupravnih organih in zborih delavcev obravnavali in sprejeli 29 samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, obrazložitve sporazumov so bile podane pismeno, vendar pa posebnih razprav o obveznostih, ki so izhajale iz sporazumov ni bilo. Glede sprejemanja teh sporazumov ugotavljamo, da bi bilo potrebno prepustiti delavskemu svetu več pristojnosti.

V samoupravnih aktih bomo morali tudi bolj poudariti pravdo in dolžnost osebne izrekanja, kajti v vsakodnevni praksi se nam dogaja, da se nekateri delavci nočejo izreči o neki odločitvi (lažna nevtralnost, nezainteresiranost), saj vemo, da delavci na zboru ne dvignejo rok ne za in ne proti. Prav tako pa bo moralo zaživeti delo delovnih skupin, kjer naj se posredujejo ustrezne informacije in opravijo predhodne obravnave pomembnih samoupravnih odločitev.

Informiranje

Če grobo ocenimo informiranje v tovarni, s sedanjim načinom ne moremo biti zadovoljni. Informiranost delavcev pa je temelj za funkcioniranje delegatskega sistema v pogojih samoupravljanja. Naše glasilo sicer redno izhaja, za pravočasno informiranje pa ni primerno, razen tega izhaja mesečno, prinaša pa poročila o dogodkih, ki so se že zgodili. Oglasne deske so primerne le za krajše informacije, ker delavci nimajo časa brati gradiva z oglasnih desk. Informiranje na delovnih skupinah ne poteka tako, kot bi želeli, javnost sej samoupravnih organov je le na papirju, saj se jih udeležuje le ozek krog vabljenih in delegati.

Na tem področju je kup pomanjkljivosti že nekaj let. Izdelati bo potrebno ustrezen upravljalno informacijski sistem, odbor za informiranje bo moral začeti z delom.

/naslednja stran/

poročilo ZK

Izobraževanje samoupravljalcev

Izobraževalne akcije morajo biti ustrezno načrtovane, izobraževanje pa mora biti odraz potreb v organizaciji. Funkcionalni program izobraževanja v preteklem letu je zajemal širok krog seminarjev in posvetovanj ter veliko število udeležencev, vendar je bilo premalo poudarka na izobraževanju samoupravljalcev, saj so se raznih seminarjev udeležili le predsedniki samoupravnih organov, ne pa vsi delegati. Za letošnje leto smo se že dogovorili na enem izmed sestankov ZK, da bomo temu posvetili večjo pozornost in poiskali ustrezne oblike izobraževanja samoupravljalcev znotraj in zunaj delovne organizacije. Vključeni bodo tudi v program idejno političnega izobraževanja članov ZK.

Osební dohodki in nagrajevanje po delu

Naš sistem delitve sredstev za osebne dohodke smo v letu 1976 prilagodili določilom Samoupravnega sporazuma elektrokovinske industrije Slovenije. Samoupravni sporazum smo sprejeli po temeljitih in dolгих razpravah na samoupravnih organih, delovnih skupinah in zboru. Danes pa že ugotavljamo, da sprejeti sistem ni najboljši, vendar vseeno predstavlja bistven korak naprej v izgradnji stimulatívne nagrajevanja. V naš sistem bomo morali v bodoče vgraditi takšne instrumente, ki bodo na vseh delovnih mestih v večji meri postavljali v odvisnost višino OD napram rezultatom dela, pri tem bomo morali poleg količine opravljenega dela v večji meri upo-

štrevati tudi delavčevó gospodarnost in kvaliteto dela. Na vseh delovnih mestih kjer je to mogoče bo potrebno uvesti normo, prav tako bo potrebno ponovno proučiti kriterije za osebno oceno. Ugotavljamo lahko tudi, da omejitev v sektorju na 5 % pri osebni oceni ni najbolj ustrezno in stimulatívno. Osebna ocena ni prinesla tistih rezultatov, ki smo jih pričakovali, z izjemo v službi vzdrževanja, kjer smo šli na 20 %, kar se bistveno pozna pri kvantiteti in kvaliteti dela.

Kadri

Človek s svojimi naravnimi sposobnostmi, pridobljenim znanjem in izkušnjami za delo je najpomembnejši tvorec produkcijskih procesov, zato mu mora ZK posvečati vso pozornost. Za ostvaritev marksističnega postulata, po katerem je človek središčna točka celotne preobrazbe družbe, se je tudi v našem kolektivu odvijala težka borba.

Za kadrovsko politiko v preteklem obdobju lahko rečemo, da je bila dokaj realna, saj je izhajala iz naših konkretnih razmer in potreb. Na tem področju se je pokazala tudi dovolj visoka stopnja elastičnosti, ki ji omogoča, da se prilagodi ali celo spremeni, če to zahtevajo posebne okoliščine. V nekaterih primerih se nismo dosledno držali principov kadrovske politike. Tu mislimo predvsem na pricnipe pravilnega izobra, princip uvažanja na delo in princip odgovornosti. V bodoče bo potrebna tudi večja stopnja razumljivosti kadrovske politike. Sedanjó kadrovsko politiko ocenjujemo kot dokaj stabilno, saj so se razmere v zadnjem času na tem področju uredile (predvsem pa je ustavljena fluktuacija), pa ji

še vedno manjka bistven element dolgoročnosti, ki zahteva določene planske instrumente pri čemer mora odigrati pomembno vlogo tudi ZK.

Če se vprašamo, kakšen je bil delež komunistov pri kreiranju naše kadrovske politike, bomo najbrž težko našli pravi odgovor. Kot posamezniki smo tako ali drugače prispevali večji ali manjši delež pri njenem oblikovanju, ne moremo pa biti zadovoljni z našo organizirano politično akcijo na tem področju, ki je v preteklem obdobju skoraj ni bilo.

Komunisti moramo odigrati pomembno vlogo pri kadrovanju delavcev, napredovanju, usmerjanju, nagrajevanju, usposabljanju ob delu in za delo, pri zagotavljanju ustreznega socialnega in materialnega standarda delovnih ljudi, skratka povsod, kjer gre za vprašanja, ki se nanašajo na položaj delavca v združenem delu, kar v preteklem obdobju ni bila pogosta praksa. Nismo se dovolj zavzemali, da bi pri kadrovanju delavcev uveljavili enotnost kriterijev: šolske izo-

Trenutek iz naše brusilnice
v službi vzdrževanja

brazbe, prakse in moralno političnih kvalitete delavca, kar se nam je v nekaterih primerih tudi maščevalo. V našo miselnost mora prodreti spoznanje, da kadrovanje v najširšem smislu ni zgolj domena kadrovske službe, ampak nas vseh, pri čemer mora odločno vlogo odigrati ravno ZK.

Sprotno bi morali opozarjati tudi na nekatere spremljajoče pojave kot so fluktuacija,

Delovna disciplina

Na sestankih osnovne organizacije Zveze komunistov smo se večkrat pogovarjali o delovni in tehnološki disciplini v tovarni. Delovna disciplina je med drugim pokazatelj notranje čvrstosti in povezanosti kolektiva, močno vpliva na produktivnost dela in delovne rezultate. V preteklem obdobju je odbor za oceno kršitev obveznosti obravnaval večje število primerov nediscipline, največ je bilo kršitev zaradi uživanja alkohola, odklonitve delovnih nalog, neopravičenih izostankov z dela in tudi zamujanja. Vendar so bili to le nekateri primeri, na splošno je še precej nediscipline in nedela. Vzrok za nekatere kršitve je tudi premajhna informiranost delavcev, delavci premalo poznajo svoje dolžnosti in cilje tovarne, premajhen je tudi pozitiven vpliv sodelavcev na kršitelje. Zavzemati se moramo, da bo delovna disciplina boljša, sproti moramo opozarjati na kršitve, preprečevati vnašanje alkohola v tovarno itd. Odbor za oceno kršitev je obravnaval predvsem prijave kršitev ki so bile podane v proizvodnem sektorju, medtem ko prijav kršitev v službah ni bilo, čeprav vemo, da kršitve so

Še pred kratkim je bila v tem prostoru mizar-ska delavnica. Po več letih smo spet dobili orodjarno, v kateri delajo trije orodjarji.

absentizem, nedisciplina itd. Zaključimo lahko z mislijo, da je bil delež ZK v preteklem obdobju na tem področju premajhen in da moramo v prihodnje v večji meri preiti na novo samoupravno kadrovske kvalitete, ki mora temeljiti na že omenjenem stališču, da so kadri eden izmed najpomembnejših dejavnikov gospodarskega in družbenega razvoja.

Incentivna dejavnost

V letu inovacij 1975 smo razpisali natečaj za najbolj uspešno inovacijsko rešitev, v letu 1976 smo natečaj podaljšali. Ugotavljamo, da je čas med podanim inovacijskim predlogom v praksi odločno predelež. To ne vpliva stimulativno in vzpodbudno na delavce, posebno tiste, ki za iskanje novih tehničnih možnosti in racionalnejših delovnih postopkov

pomeni dodatno obremenitev, saj se nove ideje in rešitve nikjer ne pojavljajo slučajno. Na tem področju smo v tovarni v preteklosti napravili velik korak naprej, vendar še vedno premalo, posebno pa v zadnjem času. V bodoče ne sme biti propustov na tem področju, spodbujati je treba delavce k dajanju predlogov, njihove predloge pravočasno obravnavati in jih ustrezno stimulirati.

tudi v službah.

Komunisti moramo biti vzorni delavci, ker bomo le tako lahko druge opozarjali na nedelo, nepravilnosti in disciplino.

O delu delavskega sveta

POROČILO

o delu delavskega sveta v pretekli mandatni dobi

V enoletnem obdobju, kolikor je trajal zadnji mandat delavskega sveta, smo se sestali na 34 sejah, od tega na 29 rednih in 5 izrednih. Na sejah smo prebili 57 ur in 15 minut, povprečna dolžina seje je bila 1 ura in 40 minut. Udeležba na sejah pa je bila v povprečju 80 %.

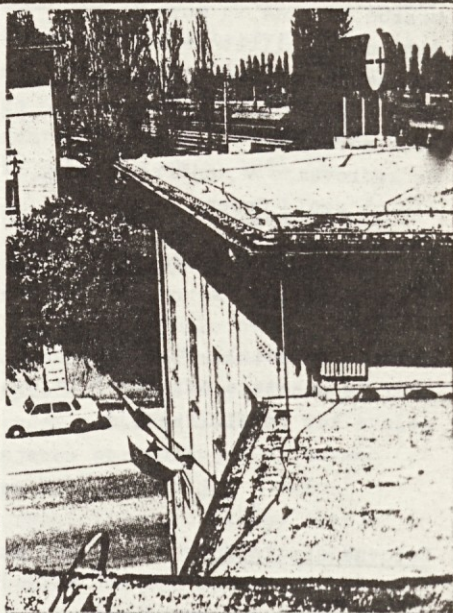
Obravnavana problematika na sejah delavskega sveta v preteklem obdobju je bila dokaj obsežna pa tudi zahtevna, naj omenim le najpomembnejšo:

- politika poslovanja in gospodarjenja, spremljanje rezultatov poslovanja, gibanje dohodka in osebnih dohodkov,
- obravnava in odločanje o investicijski politiki - vlaganja v novogradnjo v Stegnah, kakor tudi proizvodjalna osnovna sredstva,
- obravnava mesta našega TOZDa v IEZE in odločitev o izločitvi iz IEZE ter organiziranosti kot DO
- obravnava organizacije in sistemizacije in vrednotenju delovnih mest,
- obravnava samoupravnih sporazumov samoupravnih interesnih skupnosti, sporazumov o temeljih planov, družbenih dogovorov ter drugih zadevah ki spadajo v pristojnost delavskega sveta.

Ker smo v preteklem obdobju posvečali pri obravnavi precej pozornosti izvrševanju planskih nalog in tekoči realizaciji le-teh je prav, da o planu za leto 1977 in njegovi realizaciji v prvih štirih mesecih nekaj spregovorim.

Plan proizvodnje za leto 1977 predvideva proizvodnjo 36.240.000 kom baterij, kar predstavlja 3 % večji obseg kot pa je bila realizacija v letu 1976. Planirano je povprečno število zaposlenih 438 delavcev. Plan prodaje predvideva za 4 % večjo prodajo v primerjavi z lanskim letom, vendar pa je bruto realizacija planirana za 30 % več, na kar predvsem vplivajo spremenjene cene. Znano je, da smo v decembru lani prešli na maloprodajne cene, kar pomeni povečanje bruto realizacije, vendar pa je planirana neto realizacija višja le za 12 %, ker se po novem sistemu formiranje prodajnih cen priznava višji odstotek bonitet kupcem. Tako bomo v letošnjem letu priznali skoraj 100 % višje bonitete.

Kljub višjemu celotnemu dohodku pa je planiran za 50 % nižji ostanek dohodka (4.451.998 din) kot pa smo ga dosegli v letu 1976. To pa gre na račun predvidenih višjih stroškov, pa tudi višje mase OD. V letu 1976 smo izplačali maso bruto OD v višini 25.756.000 din, za letošnje leto pa je predvidena masa din 32.960.000 din ali za 28 % višja masa v primerjavi z lanskim letom. To pomeni, da

Zastava, Zmaj in majski prazniki

se bodo letos povečali povprečni OD za več kot 20 %, če bomo realizirali planirano proizvodnjo in prodajo.

Realizirana proizvodnja in prodaja v prvih štirih mesecih je bila nekaj nad planom. Iz periodičnega obračuna za prve tri mesece lahko tudi zaključimo, da bo planska predvidevanja možno uresničiti.

Naslednje področje kateremo smo posvečali dosti časa in ostaja še vedno aktualno je problematika v zvezi z našim vključevanjem v SOZD Iskra.

Lani smo izstopili kot je znano iz DO IEZE in se registrirali kot samostojna DO v okviru SOZD Iskra. Zaradi neurejenih dohodkovnih odnosov v delovnih organizacijah, neurejenega statusa skupnih služb v delovnih organizacijah in sestavljeni organizaciji ter neprilagodljivi organizaciji, je v Iskri še več TOZD in DO, ki s sedanjo organizirano niso zadovoljni in želijo spremembe. Po naši oceni je to tudi glavni razlog, da se je

poslovodni organ v SOZD odločil predlagati skupščini Iskre, da naj naši DO postavi formalni pogoj: ali se vključiti v neko DO kot TOZD ali pa naj se prične postopek za izločitev iz SOZD Iskra.

Trenutno še ni jasno kaj tak pogoj dejansko pomeni. Mi namreč menimo, da velikost nekega kolektiva ne more biti pogoj za to ali je organiziran kot TOZD ali DO. Mi kot TOZD ne moremo biti organizirani, ker se bomo sami organizirali v DO z več TOZD (Šentvid, Ljubljana). V kratkem bomo o tej organiziranosti, o naši odločitvi in stališčih SOZD podrobneje razpravljali.

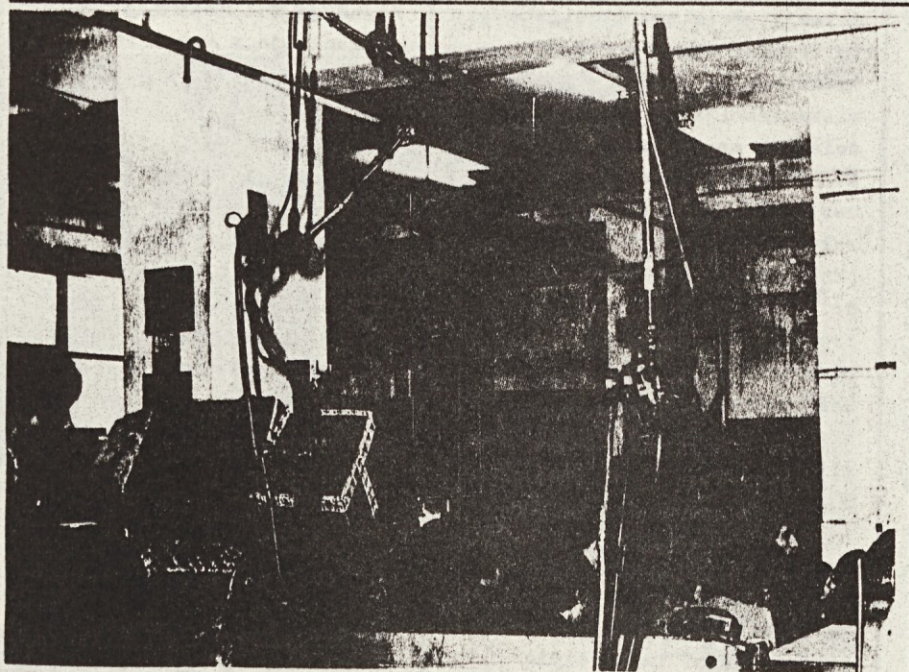
Če za zaključek spregovorim nekaj besed o vlogi delegatov v delavskem svetu, ki so jo odigrali v minulem mandatnem obdobju in dati nekaj smernic za bodoče delo delavskega sveta, potem je nujno to razmišljanje povezati z vsebino zakona o združenem delu.

Delavski svet tovarne je imel pri samoupravnem odločanju sigurno najpomembnejše mesto, čeprav smo se o vseh ključnih vprašanjih izrekli tudi na zboru delavcev. Zakon o združenem delu še posebej poudarja vlogo delavskega sveta in mu daje pomembnejše mesto v vlogi razpravljanja in odločanja. V spremenjenem statutu naše tovarne smo že uveljavili nekaj takšnih novosti: vse samoupravne splošne akte, razen tistih, ki jih bomo sprejemali na referendumu, bo sprejemal delavski svet, isto velja za planske dokumente naše OZD. Večje pristojnosti pa nalagajo tudi večjo odgovornost za dosledno izvajanje delegatskih odnosov. Delegatski sistem nalaga delegatom, da pri zavzemanju stališč do vprašanj o katerih se odloča, ravnajo v skladu s smernicami in stališči delavcev, ki so jih delegirali. Torej je vedno manj upravičeno govoriti o neposrednem in posrednem odločanju. Pri tem pa že naletimo

na vprašanje v kolikšni meri smo delegati v pretečenem mandatnem obdobju dejansko zastopali stališča delavcev. Moramo priznati, da vedno ni bilo tako. Še vedno so bili primeri, ko so delegati prišli na sejo delavskega sveta slabo pripravljeni in brez stališč svoje delovne skupine. Premalo smo se zavedali dejstva, da bistvo samoupravnega odločanja ni v zaključni fazi, ko delegati glasujejo, saj bi se na ta način, brez predhodnih priprav, tako odločanja kaj hitro spremenilo v farso demokracije. Končna faza odločanja predpostavlja priprave in predhodno zavzemanje stališč oziroma smernic na osnovi katerih bodo odločali delegati.

Na kratko naj omenimo tudi našo aktivnost na sejah delavskega sveta. Brez zadržkov lahko ugotovimo, da smo aktivno in konstruktivno posegali v razpravo o posameznih problemih, o katerih smo sprejemali odločitve.

Predloge sklepov z utemeljitvijo so delavskemu svetu v večini primerov posredovale strokovne službe, ki za svoje predloge nosijo tudi polno odgovornost. Odgovornost individualnega poslovodnega organa, vodilnih delavcev - skratka vseh strokovnih služb za predlagane sklepe, mora priti do polnega izraza. Od delavca in njegovih samoupravnih organov ne smemo pričakovati, da bodo pripravljali in sprejemali strokovne odločitve o upravljanju stvari, delovnega procesa in poslovanja. Zato imamo visoko kvalificiran kader strokovnega vodenja, ki mora biti sam strokovno odgovoren ne samo kolektivu, temveč tudi družbi.

Slišanost na sestankih se je povečala. Kupili smo dva zvočna stebra z ojačevalnikom in mikrofoni, izdelek Iskre s Češko firmo Tesla.

/naslednja stran/

ki bodo dinamično reševali dnevno problematiko, ob tem pa bodo dolgoročno usmerjeni in bodo vedno upoštevali poleg dogajanj v naši delovni organizaciji tudi dogajanja v naši samoupravni družbi ter ta spoznanja vključevali v svoje odločitve. Zavedati se moramo, da so v naši družbi nosilci kadrovske politike samo delovni ljudje, ki organizirano delujejo v družbeno političnih in drugih organizacijah, saj so le-ti nosilci idej, ukrepov ter kontrolorji izvajanja le-teh in ne nazadnje tudi nosilci samoupravljanja.

Veliko smo storili tudi pri strokovnem in političnem izobraževanju naših delavcev. Seznanjeni smo bili o odstotku staleža bolnih, s fluktuacijo ter drugimi kadrovskimi problemi, ki smo jih skušali premestiti ali vsaj omiliti, zaželeno bi bilo le še večje angažiranje odgovornih služb pri informiranju, saj samoupravni organ dela lahko ugodno le tedaj, če je pravočasno in dovolj informiran. Mislim,

da se v bodoče ne bi moglo razpravljati o sklepih, ki se nanašajo na stvari katerih realizacija je v teku ali pa je že izvršena.

V obdobju našega mandata je bilo tudi nekaj važnejših dogodkov. Najvažnejši je vsekakor sprejem zakona o združenem delu. Lahko trdim, da smo se veliko angažirali z zavestjo, kaj nam zakon o združenem delu prinaša. Menim da zanos ne bi smel pojenjati in morali bi še z več elana skrbeti za realizacijo tega zakona.

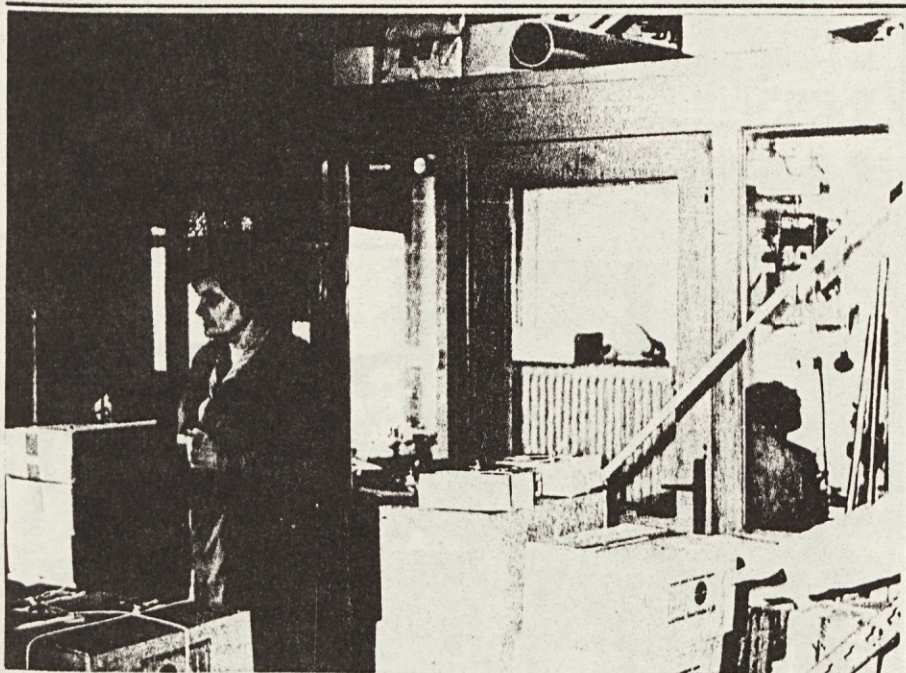
Poudaril bi rad sodelovanje sveta z delavskim svetom in družbeno političnimi organizacijami. Le-to bi bilo lahko še večje, posebno medsebojno informiranje. Moramo se zavedati, da smo osnovni del samoupravne družbe, za nje-no izgradnjo pa je potrebno sodelovanje in dobro informiranje, ker le tako bomo izgradili družbo ki si jo vsi želimo. Pohvaliti moram sodelovanje s splošno kadrovskim sektorjem, hkrati pa bi se

rad zahvalil za res kvalitetenopravljenodelo in sodelovanje komisije za oceno stanovanjskih razmer, saj nam je njih delo veliko pomagalo pri naših odločitvah.

Svet pa je imel težave z udeležbo članov na sejah, saj je bila udeležba le 76 % in velikokrat smo se morali boriti z nesklepčnostjo, kar pa se mi zdi popolnoma nerazumljivo, saj vemo, da smo delegati svojih delovnih skupin in vsakdo bi se moral zavedati, da osebni interes ne bi smel obstajati, če je vprašanje zaupanja naših sodelavcev, ki so nas izvolili z najboljšo vero, da jih bomo dostojno zastopali in zagovarjali stališča svojih delovnih skupin. Zato pozivam vse nove delegate, da funkcijo in delo sprejmejo z največjo samoupravno odgovornostjo in resnostjo ter z vso vnemo, ker bodo le tako delali konstruktivno in kar največ prispevali pri izgradnji samoupravne družbe

posebno še sedaj, ko praznujemo velike jubileje našega voditelja tovariša Tita in naše partije. Področje dela je obširno in občutljivo ter zahteva premišljeno ter zavestno ravnanje s polno samoupravno odgovornostjo pri odločanju in zastopanju delovnih skupin, z interesi delavcev in delovne organizacije ter njih uskladitev z zakonom o združenem delu, drugimi zakoni, samoupravnimi sporazumi in dogovori.

Jelen Jože

Še malo in nikoli več skladišča in ekspedita na Šmartinski cesti.

Govor direktorja Slemnika na proslavi letošnjega praznovanja

Čeprav so se dogodki letošnjega praznovanja ob dnevu žena in prazniku tovarne Zmaj časovno že nekoliko odmaknili, predvsem nismo o tem še ničesar zapisali, ker glasilo po tem času še ni izšlo, je prav, da tokrat posvetimo nekaj prostora praznovanju, kateremu smo pridali prizvok pomembnih jubilejev naše revolucije. Sicer pa pojdemo po vrsti.

V okviru proslave v soboto 5. marca smo vnesli obisk v Stegnah, kjer gradimo bodočo tovarno. Že zgrajeni objekt so si z zanimanjem ogledali vsi udeleženci, ki so imeli priložnost spremljati gradnjo samo preko našega glasila. Nekateri med njimi so bili na gradbišču le bo polaganju temeljnega kamna. Že v Stegnah so se nam pridružili sodelavci iz obrata Šentvid, nakar smo se odpeljali v hotel Lev.

Minilo je leto in zopet smo se izven delovnih prostorov zbrali ljubljanski in šentvi-

praznovali smo

ški ter nekdanji, upokojeni sodelavci na skupnem srečanju, na skupnem praznovanju.

Proslavo je otvoril Mayer Marijan, pozdravil vse prisotne, navedel razloge letošnjega praznovanja dneva žena in praznika tovarne ter še posebej naglasil, da ima naše letošnje praznovanje še poseben prizvok, kajti letos mineva 40 let od dveh dogodkov, pomembnih za zgodovino naše revolucije in naše partije. To sta ustanovni kongres komunistične partije Slovenije in prihod tovariša Tita kot generalnega sekretarja na čelo partije.

Potem je govoril o programskem dokumentu "manifestu" in njegovem opozorilu Slovenskemu narodu v času, ko je Evropi še grozil nacizem in grozil, da zaslužnji majhen slovenski narod. Iz opozoril in sklepov pa se je začelo aktivno delovanje pri organiziranju Osvobodilne fronte, iz katere je

zrasla narodno osvobodilna vojska Slovenije skozi osvobodilno vojno, pa tudi po vojni do danes.

Dalje je Mayer gorovil o drugem pomembnem dogodku, to je prihodu tovariša Tita decembra leta 1937 na čelo naše partije, o njegovem liku borca med NOV in po vojni ter se ustavljal na pomembnih točkah, ki jih je Tito napisal v zgodovino naših narodov v borbi za ohranitev miru in našega nadaljnjega razvoja ter dejal:

Ime TITO je vezano na vso našo zgodovino v teh 40 letih in zato je proslavljanje 40 letnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in 85 letnica njegovega rojstva, proslavljanje vseh naših komunistov, delavskega razreda in delovnih ljudi. Pomembni mejniki naše preteklosti imajo izrazite sadove v naši sedanjosti. Prav zato se naše Zmajevo

Primožič Bojan nam razkazuje prostore v že zgrajenem objektu Zmaja

praznovanje v tem letu še toliko bolj prepleta z jubileji zgodovinskih dogodkov, na katerih je zrasla naša socialistična, samoupravna ureditev in družba, katere del smo tudi mi - Zmajevi delavci.

Za to priložnost je imel potem govor direktor Zmaja Milan Slemnik, v katerem je še posebej nakazal našo sedanjo in prihodnjo gradnjo novih objektov v Stegnah. Dejal je, da se bo Zmaj v celoti preselil v Stegne do leta 1979. Ob tem je podčrtal ugotovitev, da bomo lažje in hitreje dokončali delo, če bo čimmanj tistih, ki bodo stali ob strani kot opazovalci in kritiki, kajti teh je dovolj. Vsak naj prevzema svoj del obvez in nalog in te čim boljše opravi.

Potem je spregovoril o poslovanju preteklega leta in potrdil ugotovitev, da smo leto zaključili dokaj ugodno in ni potrebno opravljati korekcije 5 letnega plana.

Sledila je podelitev priznanj in nagrad jubilarom in nagrajencem.

Ob koncu smo vse prisotne obvestili z razveseljivo novico, da je Zmajeva ekipa v bowlingu postala prvi slovenski klubski prvak z rekordno zmago nad ekipo Tivoli. V imenu ekipe je igralec ekipe Tratnik Jani predal osvojeni pokal direktorju Zmaja. Pokal je razstavljen v naši vitrini v Zmaju.

Po večerji je sledilo prijetno razpoloženje ob zvokih plesnih melodij.

My

In ne navsezadnje tudi prijetno razpoloženje ob letošnjem prazniku v hotelu LEV.

V okvir letošnje proslave je spadal tudi ogled že zgrajenega objekta

Ekipa ZMAJ v bowlingu je prav na dan našega praznika postala prvi Slovenski klubski prvak. Zato še toliko večje veselje na proslavi.

na naš naslov...

VTISI S PRAZNOVANJA DNEVA ŽENA

Enajsto srečanje delavcev tovarne Zmaj in nekdanjih sodelavcev je potekalo tudi letos v zelo lepem vzdušju. Obžalovati je bilo le, da prav tistih, ki bi prejeli iz rok zastopnika sindikata tovarne nagrade, ni bilo na tovariškem srečanju.

Po mojem skromnem mnenju bi moral Naš glas objaviti oba referata, tako tovariša Mayerja, kot tovariša Slemnika. Kot je prvi orisal namen praznovanja, tako je drugi v zgoščeni obliki podal vso zgodovino leta s pogledom na prihodnost tovarne. Čeprav smo, mislim prav vsi z vsem

zanimanjem poslušali referate, pa si človek le ne more vsega zapomniti ter bi tiskana beseda osvežila spomin na samo proslavo in podano gradivo. To mislim, ni samo moje osebno mnenje, temveč mnogih navzočih, korist od tega pa bi imeli tudi tisti, ki jih na proslavo ni bilo.

Upokojenci, katerih je bilo na proslavi tovarne in dneva žena kar precej, moramo izraziti vsem samoupravnim organom, ki so pripravili to tovariško srečanje, našo globoko zahvalo.

Zavedamo se, da so porabljena sredstva kar precejšnja, in bodo povrnjena v tovarniško blagajno takrat, ko bo tistih,

ki so vdani kritizerstvu čim manj. In več tistih, ki bodo z vso predanostjo vršili svoje delo v korist tovarne, ki bo v novih prostorih v doglednem času lahko povečala svoje kapacitete in tudi kvaliteto, kar bo pa težje. Kajti že sedaj uživajo vsi izdelki doma in tujini velik ugled prav zaradi kvalitete ter tudi zunanjega videza.

Letos smo že v posesti dveh številka našega glasila. Kot je videti, je gradiva dovolj in mora uredniški odbor že kar paziti kaj naj pride v glasilo. V drugi številki je zelo nazorno napisan članek dr. Naglasa o bolezni raka. Tega bi moral vsak član kolektiva prebrati ne enkrat, temveč večkrat ter se v slučaju podobnih bolezni takoj napotiti k zdravniku saj vsako obolenje kot pravi zdravnik, še ni smrtna obsodba.

Za vse, ki se zanimajo za prelest gora, pa je zapis tovarišice Brigitte Krisper kar prijetna poslastica. Seveda pa morajo biti ljubitelji planin fizično sposobni

prenašati težo naših gora. In res je prav, da v vzdušju v tovarni znajo izbrati pot, ki jim očisti pljuča po delu v tovarni in smogu na naših cestah.

Pa naj bo za danes dovolj. Naj ostane še kaj za drugič in ne bo nič hudega, če bo tovariš urednik vzel v roke škarje in skrajšal to moje modrovanje.

Vsem in vsakomur v tovarni lep pozdrav

Franjo Kristan

Trenutek sonca v marčevskem gobotnem popoldnevu za spominski posnetek sodelavk iz obrata Šentvid pred Zmajem v Stegnah.

Letošnji jubilanti in nagrajenci

Za 10-letnico v Zmaju:

CERAR Alojz in
HREN Jože

Za 20-letnico v Zmaju:

DUKARIČ Marija
FRANCELJ Rudi
GERBEC Jana
GERDINA Anton
GROJZDEK Peter
KALIŠEK Jožica
KORDAN Alojzija
KOŠTRICA Rozalija
KOVAČIČ Ivan
LAVRIČ Nežka
MANDELJ Edvard
MARKOVIČ Katarina
MRZELJ Anton
PUNGERŠIČ Marija
SETNIKAR Ivanka
STRMOLE Ignac
STRAH Agata
ŠRIBAR Slavica
ŠTEFANČIČ Ivanka
ULČAR Franc
VERBIČ Rozalija
ZUPANČIČ Antonija

Nagrajenci:

KOJIČ Zora
BALANTIČ Vera
SLAVIČEK Frančiška
PRIMC Jožefa
ŽINKO Elizabeta
MERKLIN Gizela
DOLNIČAR Terezija
BERČAN Terezija
ANŽLOVAR Jože
DRAB Gabrijela
MEDVED Marija
MARKOVIČ Ivanka
SREBOTNIK Franc
JOVANOVIČ Božo
VARDJAN Mara
KAVAŠ Marija
MESIČ Jožefa
CERAR Franc
PERETIČ Julijana
KRISPER Brigita.

Na ogled novozgrajenega objekta so prišli tudi sodelavci iz Šentvida

ob robu

Čeprav smo že v drugi številki letošnjega glasila objavili seznam naših jubilarov in nagrajencev, jih ponovno objavljamo tudi v tej številki. Lepo in prav, gre za celostno priznanje in obeleževanje na ustreznem mestu. Toda, letos se je na sami proslavi dogajalo nekaj, kar se ni še na nobeni podobni prireditvi in zasluži krepko mero kritike.

Od 44 jubilarov in nagrajencev je bilo prisotnih le 12 (dvanaest). Organizatorji so klicali 44 sodelavcev in le dvanajestim je uspelo predati nagrade.

Ogledjmo si zadevo nekoliko podrobneje.

Letos dopolnjuje v Zmaju 20 letno delovno dobo 22 delavcev in delavk.

Dvajset let dela v Zmaju, dvajset let pripadnosti istemu kolektivu. Vsekakor priznanje in nagrada. In od teh dvaindvajset jubilarov se jih je na klic odzvalo le šest - šest prisotnih.

Poglejmo še bolj izrazit primer. Po lanskoletnem premoru smo

letos izmed 440 zaposlenih izbrali dvajset sodelavcev - nagrajencev, ki naj bi na sami proslavi prejeli knjižno zbirko kot priznanje za vestno opravljanje delovnih nalog.

Dvajsetkrat smo klicali nagrajene sodelavce, osebno pa so prevzeli knjižno zbirko le - štirje. Štirje prisotni nagrajenci izmed dvajsetih.

Mar je k vsemu temu treba dodati še kakšen komentar?!

Res je, da je od 44 jubilarov in nagrajencev bil marsikdo opravičeno odsoten. Težko pa je verjeti, da jih je od 44 kar 32 zadržanih na prosto (in plačano) soboto.

Mar je res nekatere sram javno priznati, da ga je kolektiv za njegovo delo nagra dil, da mu kolektiv izroča nagrado v denarju (naročilnica) za dvajsetletno delo v kolektivu.

Mar je res nekaterim javno v svečanem okolju in vzdušju težko prevzeti tisto, kar je v ponedeljek v umazani delovni halji potlačil v žep priznanje, ki si ga je ustvarjal toliko let ...???

My

baterijada je mimo

Baterijada je za nami. Delovni kolektiv Croatie iz Zagreba slavi letos 70 letnico svojega obstoja. Za to priložnost so se odlično pripravili. Veselje je priti v goste k nekemu, ki ima v svojih vrstah mnogo dobrih organizatorjev ter sindikalnih delavcev. Srečanje med delovnimi kolektivi Zmaj - Croatia - Tesla, poteka vsako leto. Odvija se na ravni športnega tekmovanja, v cilju zbliževanja delavcev vseh kolektivov in krepitvi tovarištva!

Tudi naši delovni ljudje iz Zmaja so se pripravljali za nastop v več športnih disciplinah. Predvsem smo želeli dvoje: prvič temeljite priprave, treninge in drugo

čimveč sodelovanja, predvsem s strani mladih. Povabili smo tudi sodelavce iz obrata Šentvid, kar so radi storili. Še nikoli doslej se nismo tako temeljito pripravljali za Bateriado kakor letos, saj to leto športni dosežki prispevajo svoj delež k praznovanju posebnih zgodovinskih dogodkov oziroma jubilejev.

Baterijada je bila v soboto 14. maja. Dogovorili smo se za odhod v Zagreb ob 6. uri zjutraj izpred Zmaja. Kot običajno, nismo uspeli, da pričakamo vse prijavljene do določene ure. Že v začetku je bilo rahlo nezadovoljstvo, saj ni prišel na avtobus tekmovallec, od katerega smo veliko pričakovali v tekmovanju v

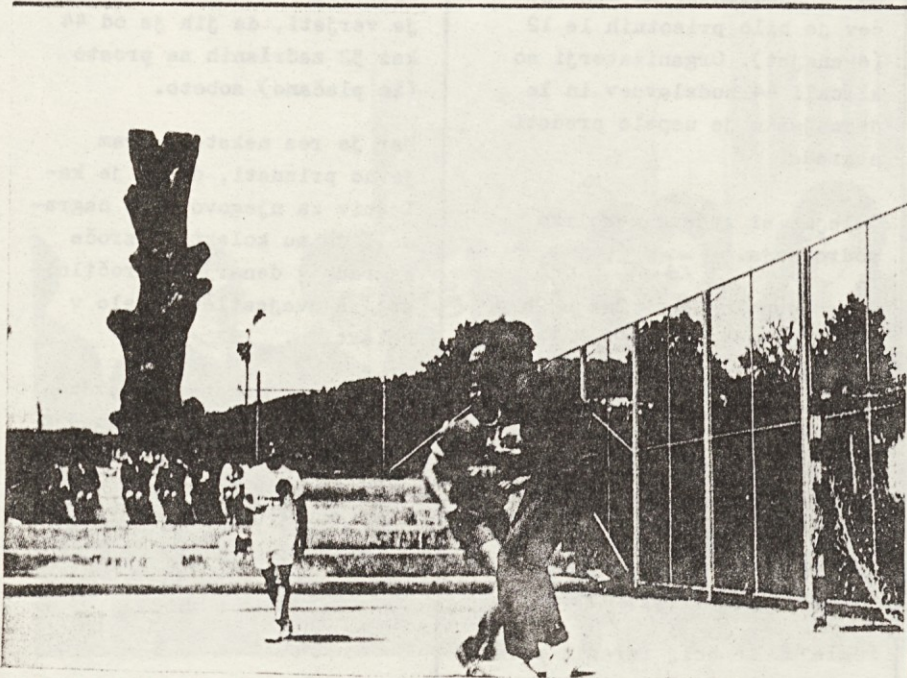
namiznem tenisu. Potovanje je bilo prijetno, ustavljali se nismo nikjer, razen na Rudniku, kjer naj bi čakal eden od tekmovalcev in na odcepu ceste za Grosuplje, kjer se nam je pridružil tekmovallec Petek. Potem smo prispeli v Šentvid. Bilo je slabo vreme, dež in veter. Sodelavci iz obrata Šentvid so prispeli, tako da je potem potovanje v Zagreb potekalo nemoteno. V Zagreb smo prišli okrog devete ure. Na dvorišču tovarne Croatia nas je pričakal organizator, takoj za nami so prišli tudi gostje iz Gospića.

Še enkrat je treba poudariti, da se nismo še nikoli tako temeljito pripravljali na Bateriado kot letos. Imeli smo veliko treningov. Nič koliko popoldnevov smo strelci in strelke prebili v strelskih dvoranah in streliščih. Ekipa za kegljanje je trenirala, šehisti so končali sindikalno prvenstvo v šahu za delovne kolektive mesta Ljubljana. Namizni tenis in nogomet - ti dve panogi sta šele zaživeli v poznejših pripravah.

Na Bateriadi smo sodelovali v petih panogah in dosegli sledeče rezultate:

- v šahu prvo mesto
- v streljanju - ženske prvo mesto
- v streljanju - moški drugo mesto
- v kegljanju - drugo mesto
- v namiznem tenisu - tretje mesto
- v nogometu - tretje mesto.

Letošnja Baterijada v Zagrebu je potekala v znamenju obletnice obstoja tovarne baterij Croatia, ki praznuje 70 letnico obstoja. Obenem pa tudi na ravni tradicionalnega srečanja

Ker z letošnje Baterijade nismo dobili nobene fotografije, se spomnimo lanske, ki je bila v organizaciji Zmaja v Šentvidu.

Naši prizadevni športniki pridno polnijo vitrino z osvojenimi pokali

delovnih kolektivov v športnem tekmovanju Zmaj - Croatia - Tesla.

Naša ekipa v kegljanju je bila sestavljena odlično, saj so jo sestavljali tekmovalci, ki dosegajo nad 400 podrtih kegljev vedno in povsod, na vseh kegljiščih. Toda v Zagrebu so bili le drugi, zahvaljujoč slabemu kegljišču.

Druga tekmovanja so potekala po ustaljenem redu. Nogometaši sicer niso imeli kaj velike športne sreče, toda borbenost in volja sta bili povsod prisotni. Zasedli so tretje mesto. Šahisti so v briljantnem nastopu premagali oba nasprotnika, tako beležimo prvo mesto. Smatram, da je ta uspeh mnogo večji, če povem da v prejšnjih letih takega uspeha nikoli ni bilo.

Strelci in strelke so dosegli lep uspeh, posebno strelke, ki so dosegle prvo mesto.

V skupni uvrstitvi smo

tekmovalci iz Zmaja dosegli drugo mesto.

Zaključek iger in podelitev pokalov ter nagrad je bila v prijetni restavraciji nekaj kilometrov iz Zagreba. Okolje je bilo prijetno, prav tako glasba, tudi postrežba je bila na "višini". V takšnem vzdušju smo preživeli nekaj lepih uric.

Udeleženci na tej Bateriadi smo bili zadovoljni z organizacijo ki je bila odlična, za kar gre zahvala prireditelju - delovnemu kolektivu Croatia Zagreb.

Na koncu želim, da se drugo leto zopet srečamo na Bateriadi in požanemo čim več športnih uspehov.

Metod Bolte

Udeleženci baterijade

Šah:

Slemnik Milan
Vardič Ilija
Jerše Marjan
Lavrin Jože
Drčar Jernej

Namizni tenis:

Cerar Franc
Petek Alojz
Šteh Jože

Streljanje - moški:

Podržaj Zlatko
Levstik Matjaž
Alibegović Fadil
Bolte Metod

Streljanje - ženske:

Krisper Brigita
Trobec Tatjana
Kocman Marija

Kegljanje:

Primc Bogo
Končina Stane
Tratnik Jani

Nogomet:

Roglič Marjan
Mazi Brane
Jeriha Metod
Fabjan Jože
Lazarevič Đorđe
Vujaković Ljubiša
Fehmi Hoti
Bogdan Zoran

Še enkrat se zahvaljujemo vsem tekmovalcem za borbenost in požrtvovalnost ki so jo dokazali na vsej športni ravni. Drugo leto nasvidenje na Bateriadi. Hvala za sodelovanje in srečno!

pohod na stol

XII. SPOMINSKI POHOD

Z letošnjim XII. pohodom na Stol smo obenem počastili 85. rojstni dan tovariša Tita, 40. obletnico njegovega prihoda na čelo KPJ, 40. obletnico ustanovitve KPS, 35. obletnico boja na Stolu in 15. obletnico prvega zimskega pohoda na Stol.

Spomnimo se vroče in hude bitke na najvišjem vrhu Karavank Stolu 20.2.1942 leta. Takrat je bilo v bitki 38 borcev, danes pa je od teh še sedem živih. Nekateri od njih pa so se tudi letos udeležili pohoda v gore.

Po poročilih se je letos tega pohoda udeležilo 3.700 ljudi,

od tega jih je prišlo na vrh preko 2.300. Ker se je vreme v nedeljo poslabšalo niso dovolili pohoda na sam vrh. Vračali so se na pol poti. Zato je bila proslava v nedeljo pred Valvazorjevim domom in ne pred Prešernovo kočo kakor je bilo predvideno. Na proslavi je govoril udeleženec bitke na Stolu Franc Konobelj - Slovenko. Istočasno pa so pod vrhom Stola gorski reševalci položili venec na spominsko ploščo vgrajeno na kraju, kjer je 20. februarja 1942 padel v boju z Nemci Jože Koder.

Tega pohoda smo se letos v večjem številu udeležili tudi planinci Zmaja skupaj s planinci Saturnusa.

Kljub deževnemu vremenu smo se 19.2. zjutraj odpeljali iz Ljubljane, v upanju, da se bo vreme izboljšalo. In res smo imeli srečo. Še predno smo prispeli v Kranj, kjer je bil naš zbor je že nehalo deževati, oblaki so se razkropili in za nekaj časa se nam je iz megle prikazal Stol (2198 m), na katerega smo bili namenjeni. Videti je bil miren in brez večjega vetra, zato je vsak pri sebi na tihem upal, mogoče pa nas bodo le spustili na vrh. To upanje se nam je kasneje tudi uresničilo.

Ker letos v dolini ni bilo snega smo se lahko zapeljali do Završniškega jezera, kjer je bilo že vse polno avtobusov in osebnih avtomobilov. Promet so urejali miličniki, zato s parkiranjem ni bilo problemov. Svoje jeklene konjičke smo postavili v vrsto in kar se da hitro odpravili na pot proti Valvazorjevemu domu. Vsi še sveži in spočiti od zimskega počivanja smo v slabi uri prispeli do doma. Tu smo pojedli svoj jutranji obrok in krenili dalje.

Tik nad Valvazorjevim domom so gorski reševalci pregledovali opremo planincev in: zavračali tiste, ki so bili neprimerno in pomanjkljivo oblečeni za tako pot v gore. Kajti od tu naprej je bila debela snežna odeja in z vrha Stola so sporočili, da je veter svojo moč povečal. Tisti, ki so bili sposobni za pot so dobili rdeče lističe, katere na vrhu zamenjaš za modre. S tem dokažeš, da si prispel na vrh. Od nas ni bil zavržen nihče in tako smo stopili v dolgo pisano kolono, ki je bila pred nami. Hodili smo strnjeno in zelo počasi. Tu pa tam se je kakšna gruča razgretih planincev odtrgala od kolone in jo mahnila po

Zmajeви "pohodniki" pred Valvazorjevim domom 19. februarja letos.

bližnjici naprej. Za nekatere je bil tempo hoje prepočasen. Kljub temu pa smo v treh urah prišli na vrh, kjer je zavijal veter in nam s snegom mašil oči in ušesa. Bila je tudi zelo gosta megla, tako da ni bilo nobenega razgleda.

Tu smo zamenjali lističe, se pridrenjali do čaja in jo po drugi poti mahnili nazaj v dolino. Povratek je bil zelo pester. Nekateri so trenirali v drsanju, drugi so vozili plug in veleslalom (brez smučk) najbolje pa se je bilo vsesti in se na zadnji plati peljati v dolino, tako da je za nami ostajal žleb kakor tobogan.

Ves čas pa so nas čuvali naši vrli gorski reševalci in njihovi lavinski psi. Če bi bilo potrebno bi odkopali izčrpanega pohodnika, ki bi v takem vremenu prav lahko zgrešil pot in omagal.

Ampak čisto brez dela pa reševalci tudi niso bili. Malo pod vrhom so morali pomagati tistim, ki so precenjevali svoje moči in kljub opozorilom odšli na pot, mraz in veter pa sta opravila svoje.

Domov smo se vrnili zadovoljni in srečni, drugo leto pa zopet na Stol.

Brigita

Prav na tem mestu, ki že danes ni več takšen kot je na fotografiji, bo stala upravna zgradba. V tem času je izkop za kleti že gotov.

VEČJI »ZMAJ«

(MG) LJUBLJANA - Ljubljanska banka - podružnica Ljubljana je odobrila Iskri - TOZD Tovarna baterij Zmaj 27.820.000 dinarjev investicijskega posojila za nadaljevanje razvoja proizvodnje baterij in njeno modernizacijo.

Zmaj že od leta 1929 izdeluje baterije. V letih 1968 do 1973 so sicer svoje prostore na Šmartinski 28 adaptirali

in proizvodnjo deloma avtomatizirali, vendar vzlic temu tu niso mogli rešiti vseh problemov v zvezi s funkcionalnejšo in bolj avtomatizirano proizvodnjo ter izboljšati delovne pogoje.

Investitor se je zato odločil, da proizvodnjo iz tega objekta postopoma preseli v Stegne, kjer je iz lastnih sredstev že konec leta 1975 začel graditi nove proizvodne in skladiščne prostore v velikosti 5.921 kvadratnih metrov. V novem objektu namerava razviti tudi novo proizvodnjo, in sicer izdelavo alkalnih mangandioksidnih baterij. Posojilo, ki ga je Zmaj dobil od Ljubljanske banke, je namenjeno za izgradnjo druge

faze, s katero bodo pričeli že letos ter jo dokončali prihodnje leto, ko bodo montirali tudi vso opremo. Poizkusna proizvodnja naj bi torej stekla že konec prihodnjega leta, z redno proizvodnjo pa bi pričeli leto zatem. Dnevnik, 7.3.1977

postani

član

samopomoči

Č E B E L I C A
blagajna vzajemne pomoči

- če želite postati član
- če želite vlagati
- če želite posojilo

Predsednik Franc Lendero in
blagajnik Marica Nemec vam
posredujeta podrobne informacije

priprave

na letni dopust

Še dober mesec nas loči do začetka dopustov. Dva sezonska meseca, julij in avgust se naglo približujeta in v naši proizvodnji bo v teh dveh mesecih potekalo delo samo v dopoldanskem času. Izmenjavali se bosta A in B izmena.

Plan dopustov je izdelan in seznam prijavitelcev za letovanja v Savudriji je poln. Poleg sedanjih 18 ležišč v šestih sobah našega paviljona smo pri Kocjančiču za dva meseca najeli še devet ležišč (lani samo 4).

Naj še povemo, da smo v naših sobah zamenjali dotrajane jogije, nabavili vse nove odeje, obesili nove zavese ter dopolnili drobní inventar.

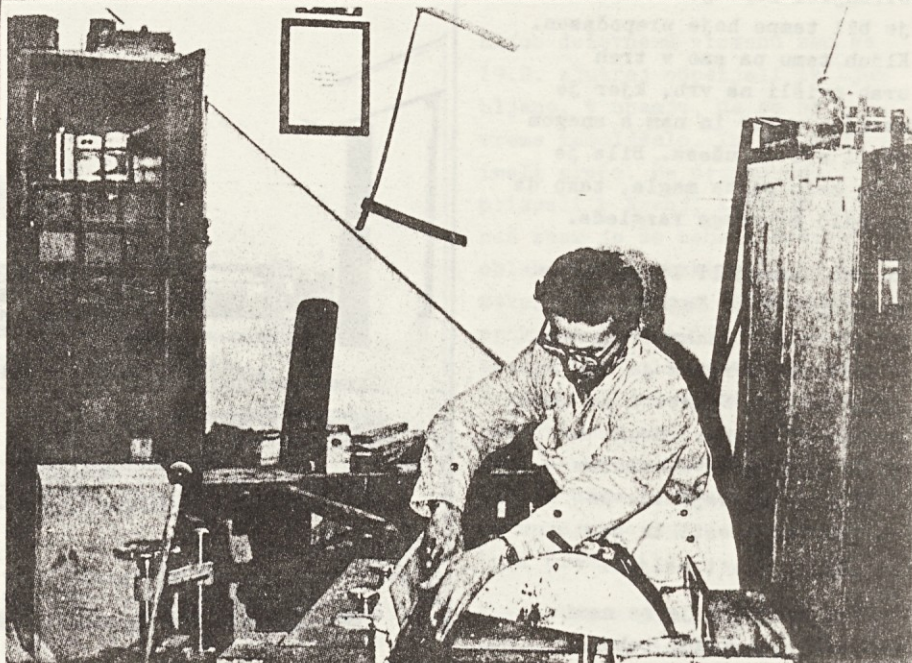
Ob tej priliki naj še povemo, kakšne so letošnje penzijske storitve.

Domači gostje bodo plačali poln penzion (najmanj 3 dni) v znesku 80 dinarjev, tuji gostje pa llo dinarjev dnevno. Pri slednjem so posamezni obroki naslednji: zajtrk lo din, kosilo 40 din, večerja 35 din in prenočišče 50 din, kar znese v tem primeru 135 dinarjev.

Otroci do sedmega leta starosti bodo plačali 50 odstotkov cene in sicer rojeni 1970 - 75 leta. Otroci rojeni leta 1976 in 1977 ne plačajo penzijskih storitev, nimajo pa tudi pravice do posebnih gostinskih uslug.

Šotorjenje in postavljanje prikolic po sklepu Občinske skupščine Buje ni dovoljeno.

My

Pogled v mizarsko delavnico, ki je z novim prostorom pridobila nekaj več prepotrebnega delovnega prostora.

Iz službe vzdrževanja

V letošnjem letu so v službi vzdrževanja nekatere delavnice spremenile lokacijo ali pridobile večji prostor na

PLANINCI ZMAJA IN SATURNUSA
SMO SKUPAJ ODŠLI NA SPOMINSKI
ZIMSKI VZPON NA POREZEN

Planinsko društvo Cerkno organizira vsakoletni pohod na Porezen in letos smo se tega pohoda udeležili tudi mi. Bilo je 27. marca. Res, da smo se za ta pohod odločili šele predzadnji dan, pa se nas je vseeno zbralo z najmlajšimi vred kar dvanajst.

Namen tega pohoda je počastitev spomina padlih junakov in njih borbe z okupatorjem 24.III.1945.leta. Ta pohod smo skupaj povezali še z obiskom bolnice Franja.

Brigita

račun izpraznjenja skladišča repromateriala tik ob železniški progi. Prostor, v katerem so bile še pred kratkim vskladiščene ogljene šibke in drugi material so preuredili v mizarsko delavnico in delavnico za električarje. Prejšnji prostori pa so sedaj namenjeni za prostorsko samostojno orodjarno in brusilnico. Zaradi tega so pridobili nekaj prostora tudi v mehanični delavnici in ga izkoristili za namestitve pravkar kupljene nove stružnice. Demontirali so tudi etažo za vodjo delavnice, ki je zdaj dobil prostor ob vhodu v delavnico.

Bistvenih sprememb do selitve tovarne ne bo več, saj so zdaj vse delavnice v službi vzdrževanja urejene tako, da v sedanjih razmerah zadostujejo trenutnim zahtevam.

My

Novo v naši knjižnici

Našo knjižnico smo obogatili s knjigo Petra Likarja z naslovom: DOMOVINA, SI ŠE KAKOR ZDRAVJE. Vsebina knjige je in postaja čedalje bolj aktualna. Problem je pereč in vsekakor ne bi smeli ostajati samo pri ugotovitvah in opisovati stanje, temveč vsi in vsak posameznih prispevati svoj delež pri varovanju našega okolja, življenskega prostora. Prav v zadnjem času je prišlo do večkratnih zastrupljanj voda, pravsem Ljubljane in Savinje.

Knjigo priporočamo vsem, sicer pa si raje preberimo naslednje:

S to knjigo dobivamo Slovenci novo razširjeno in poglobljeno informacijo o našem okolju. Avtor, TV komentator Peter Likar, je po vsej Sloveniji zbral stotine primerov onesnaženja okolja, ki ponekod prerašča že v pravo katastrofo. V osnovi se je pretežno oslanjal na podatke naših in tujih raziskovalcev, ki se ukvarjajo s posameznimi področji, potem pa je okrog tega jedra nanizal žive primere,

ki jih je ilustriral s pripovedovanjem prizadetih ljudi, družbeno političnih delavcev in lastnimi opazovanji in zaključki. Naravnost leksikografsko poznavanje problema, poznavanje ozadij, želja po izboljšanju ogroženega okolja, navajanje primerov, ko je bilo okolje rešeno pred onesnaženjem, hkrati pa brezkompromisnost do nekaterih krivcev dajejo delu poseben pečat. Knjiga je napisana s spretno roko novinarja in

bralca pritegne, da je ne odloži dokler je ne prebere. Tisti, ki so delo prebrali v rokopisu, so ga poimenovali kar "kriminalka o našem okolju".

V takem slogu sta avtor in inž. Marjan Smerke posnela marsikatero fotografijo. Knjiga je opremljena s približno 120 barvnimi in črnobelimi fotografijami, ki so marsikdaj zgovornejše od teksta.

Avtor obravnava ogroženost zemlje, vode, krasa, zraka, gramoznic, živali, hrane, vsega, kar nas obdaja in na kar ljudje dostikrat še pomislimo ne, da je v nevarnosti. Vsi obravnavani problemi zadevajo Slovenijo. Avtor le redko posega v druge republike ali na širša področja.

Knjigo bi moral imeti vsak občan, ki mu ni vseeno, kaj je sojeno našemu okolju, predvsem pa tisti, ki se že po naravi dela ukvarjajo ali pa bi se morali ukvarjati z onesnaženjem okolja: delavci v industriji, delegati, delavci v organizacijah javne uprave in šole. Bolj ko se dviga življenjski standard, bolj je ogrožena človekova okolica, hkrati s tem pa raste tudi zavest občanov in skrb, da bi okolje vendarle zavarovali in ohranili.

Obiskali smo Uskovnico

Z rednim jutranjim avtobusom smo se 19.3.1977 odpeljali iz Ljubljane. Vsi veseli in zadovoljni z lepim vremenom smo pri Bohinjskem jezeru izstopili in se peš napotili naprej po cesti do Stare Fužine. Pri Hudičevem mostu smo zavili v breg in po prijetni gozdni poti nadaljevali proti Uskovnici. V hrbet nas je grelo toplo sonce, naši želodci pa so nas začeli s svojo glasbo opozarjati na zajtrk. Na jasi kjer stoji stara planinska staja smo posedli in se predali dobrotam v nahrbtniku in toplemu soncu.

V pičlih dveh urah smo prispeli do vasi Lom, kjer nam je prijazna majerica Ivanka postregla s pravim alpskim mlekom in domačimi krofi. Tu smo se odpočili, naredili še majhen skok in že smo bili v naši koči. Hitro smo zakurili in skuhalili čaj, še prej pa nam je Matija nalil "ta kratkega", da nas ne bi čevlji žulili, je dejal.

Kakor smo se dopoldan sončili, tako smo se popoldan škropili z dežjem, ki se je počasi še stopnjeval in do jutra prešel v sneg.

Ugotovili smo, da pot na Konjšco ni prehodna, zato smo se odločili in drugi dan odšli na Rudno polje in naprej na Pokljuko. Ves čas pa je naletaval sneg.

Kljub temu, da smo bili malo mokri, puške nismo vrgli v koruzo in še bomo prišli na Uskovnico, pa čeprav v snegu.

Brigita

varstvo okolja

ONESNAŽEVANJE ZRAKA

Zaradi vse večje industrijske produkcije ter porabe trdnih in tekočih goriv, onesnaženost zraka v mestih in industrijskih naseljih narašča. Naravne samočistilne lastnosti ozračja niso kos vse večjim množinam škodljivih snovi, ki se akumulirajo v ozrečju. Škodljive snovi predstavljajo končni in vmesni produkti gorenja premoga, tekočih in plinastih goriv ter odpadni produkti kemičnih in metalurških procesov v industriji.

Z vetrom in ostalimi atmosferskimi gibanji je možna še dokajšnja razpršitev vendar nekateri neugodni meteorološki pogoji ustvarjajo otoke škodljivih odpadnih snovi v ozračju dalj časa na enem mestu, tako, da pride do prekoračitev koncentracij, ki so maksimalno dopustne; lahko pa so te koncentracije tako visoke, da ogrožajo zdravje prebivalcev.

Doslej je registriranih že okrog 100 različnih onesnaževalcev zraka, ki jih preprosto lahko razdelimo na pline oz. hlapce ter na aerosole.

V prvo skupino štejemo pline, ki nastajajo pri kurjenju fosilnih goriv - to so: žveplov oksidi, dušikovi oksidi, ogljikov dioksid, ter hlapci ogljikovodikov in ostalih organskih hlapov.

Aerosoli pa obsegajo trdne in tekoče delce premera 100 -

0,01 mikrona, ki izvirajo od naravnih, industrijskih, gospodinjstskih in prometnih izvorov onečiščenja. Večji del so to silicij, kalcij, natrij, aluminij in železo, v manjši meri pa magnezij, svinec, baker, cink in mangan. Organski sestav aerosolov pa je zajet z ogljikovodiki, kislinami, bazami ter fenoli.

Predmet največjih raziskav s področja onesnaženosti zraka je bil med vsemi naštetimi spojinami žveplov dioksid, tako, da je postala njegova prisotnost v zraku merilo onesnaženosti. Vzrok je seveda predvsem v njegovem delovanju na vegetacijo v nekaterih industrijskih področjih.

Z zadnjimi raziskavami pa smo prišli do spoznanj, da sam žveplov dioksid ni tako škodljiv za vegetacijo in človekov organizem, temveč da spremljajo njegovo škodljivo delovanje še žveplov trioksid (v žvepleni kislini) ter sulfati. Pomembno je, da so ti spremljajoči onesnaževalci zaradi svoje oblike (večinoma so v obliki respirabilnih aerosolov in ne v plinastem stanju - kar povečuje njihovo škodljivost) še nevarnejši za žive organizme.

Med glavnimi izvori SO_2 in respirabilnih aerosolov so v gosto naseljenih krajih gospodinjstva, kurilnice in industrijski objekti. Dovedena količina teh snovi v zraku zavisi od vrste goriv (različna vseb-

nost žvepla), od načina kurjenja (dovod zraka za izgoranje) ter od zadrževanja v atmosferi (meteorološki pogoji).

Onesnaženje z SO_2 od prometa je zanemarljivo, pa toliko večje z aerosoli, dušikovimi oksidi, ogljikovim monoksidom, ogljikovodiki in svincem.

Večina držav, med njimi tudi Jugoslavija, predvidevajo maksimalno dopustno koncentracijo (MDK) za žveplov dioksid in aerosole: $0,15 \text{ mg SO}_2/\text{m}^3$ ter $0,15 \text{ mg resp. aerosolov}/\text{m}^3$ zraka.

Koncentracija se ugotavlja stalno in na izbranih reprezentativnih mestih z odvzemanjem vzorcev zraka oz. s stalnim prečrpavanjem zraka preko filtrov. Načini za odvzemanje vzorcev in tudi sredstva so standardizirani.

Varstvo zraka

V naši republiki smo uredili pozitivno zakonodajo za področje varstva zraka z namenom, da se zavaruje prebivalstvo ter da se zagotovijo zdravi pogoji dela, stanovanja in rekreacija.

Zadeve varstva zraka so namreč posebnega družbenega pomena, zato so pod družbenim nadzorom vsi viri, ki onesnažujejo zrak.

Naša organizacija mora stalno nadzorovati onesnaževanje, ki ga povzročajo naši viri - kurilnice, kotli za smolo ter mlinsko postrojenje za mletje manganove rude. Za ta stalen nadzor je odgovorna služba za varstvo pri delu, ki mora rezultate nadzora posredovati organom sanitarne inšpekcije.

Občani in delovni ljudje uresničujejo pravice oz. obveznosti do varstva zraka v skupnostih za varstvo zraka.

Ta vsako leto določa višino prispevkov, ki jih morajo plačevati organizacije z viri onesnaževanj.

Ker je v Ljubljani zaradi posebnih meteoroloških razmer, koncentracije industrije ter velike množine gospodinjstev kurišč onesnaženost zraka že prevelika, ureja skupščina mesta varovanje zraka s posebnim odlokom. Predpisan je način reševanja problema onesnaženosti, organizacija ter financiranje, poleg tega pa so določeni tudi izredni ukrepi: priporočila, omejitve in prepovedi. Predvidene so tudi denarne kazni za kršitelje izrednih ukrepov (sežiganje odpadkov, individualni promet z osebnimi prevoznimi sredstvi itd.), ki jih izterjajo takoj na mestu delavci milice.

Stopnjo izrednih ukrepov objavi preko sredstev javnega obveščanja izvršni svet mesta Ljubljana ob prekoračevanju kritične vrednosti onesnaženosti zraka.

Za preprečevanje onesnaževanja atmosfere z aerosoli obstajajo efikasne filtrirne

naprave, medtem ko ostaja problematika odstranjevanja plinastih onesnaževalcev še nerešena. Praktične rešitve številnih raziskav na tem področju so namreč zaradi neekonomičnosti nesprejemljive.

Delno rešitev onesnaževanja zraka v naseljih predstavlja jo visoki dimniki industrijskih objektov. V velikih energetskih objektih grade danes dimnike tudi do višine 300 m, vendar lahko tudi pri manjši višini dimnika povečamo njegovo eektivno višino s pomočjo povečanja hitrosti plinov pri izstopu ter z zvišanjem izstopne temperature.

Znižanje koncentracije žveplovih spojin v atmosferi omogoča izbira goriva s čim nižjim odstotkom žvepla, kar je posebno važno v kritičnih letnih in meteoroloških obdobjih ali pa z odstranjevanjem produktov oksidacije žvepla iz plinov.

Kot že rečeno, pa je odstranjevanje žveplovih spojin iz goriv kot tudi iz plinov izgorevanja zelo drago.

Z. Podržaj

Predavanje

V petek popoldan 25. februarja letos smo imeli v naši jedilnici predavanje o nekaterih novostih, ki jih prinaša zakon o združenem delu.

Zaradi obsežnosti zakona se je predavatelj, univerzitetni profesor doktor Rudi Kyovsky omejil le na eno temo z naslovom: Medsebojna razmerja delavcev v združenem delu.

Za člane Zveze komunistov, izvršnega odbora sindikalne organizacije in zveze socialistične mladine je bilo predavanje obvezno. Zaradi zanimanja in plastičnega podajanja snovi bi bila takšna in podobna predavanja zaželjena in tudi nujna.

- Ur.

Z zanimanjem smo sledili predavanju o zakonu o združenem delu

bolezen našega časa

KOŽNI RAK IN MALIGNI MELANOM

Vsaka ranica, ki se ne zaceli, in vsaka zatrdina, ki se veča, mora vzbuditi sum na kožni rak.

Leta 1966 smo v Sloveniji zabeležili 401 na novo odkritih primerov raka na koži. Pri moških 183, pri ženskah 215 primerov. V tem številu je zajetih tudi 33 primerov najbolj zločeste novotvorbe sploh - črnega raka kože, ki pa se k sreči ne pojavlja tako pogosto kot druge vrste. Od teh 33 je v 15 primerih prizadel moške in v 18 ženske.

Če številično primerjamo kožni rak z rakom na drugih organih, ugotovimo, da se le-ta pojavlja skoraj najpogostejše. Pojavlja se pri obeh spolih približno v enakem številu, pogostejše pa po 60 letu starosti. Tudi pri mlajših ni izjema.

Za kožnim rakom obolevajo bolj ljudje svetle in rdečkaste polti, temnopolti redkeje. Pri črncih ga skoraj ne najdemo. Največkrat se pojavlja na odkritih delih telesa (obraz, čelo, hrbtišča rok) ker so le-ti najbolj izpostavljeni soncu, vetru in drugim dražljajem. Velikokrat ga najdemo pri mornarjih in poljedelcih, ker so izpostavljeni soncu. V Makedoniji je štirikrat pogostejši pri muslimanih kot pri muslimankah, ki so se

še do nedavnega zakrivale obraz s feredžo. Sicer pa je pri ženskah v Makedoniji, ki niso nosile feredže, dvakrat pogostejši kot pri moških.

Vzročnosti raka in predrakava obolenja kože

Med vzročnike raka in predrakava obolenja kože prištevamo vse tiste spremembe na koži, iz katerih se lahko razvije rak. Tako ni redek pojav kožnega raka na mestih, kjer je bila koža dlje vneta in vnetja ni bilo mogoče z nobenim zdravljenjem pozdraviti; na brazgotinah, ozeblinah, strelnih ranah, na ranah, ki so posledica slabe preskrbe tkiva s kisikom, na brazgotinah, ki so posledica dolgotrajno delujočih kemičnih snovi itd. Vse navedene primere imamo za predrakava obolenja ali kot jih imenujemo - prekan-ceroze.

Najpogostejši prekancerozi kože sta hiperkeratoza (prekomerno zaroževanje kože) in senilna keratoza (starčevsko zaroževanje kože).

Prva oblika se pojavi kot zatrdlina kože, ki je ostro omejena od okolice in je videti kot hrastica ali ploščica. Prizadene le majhen

del kože na mestih, ki so izpostavljeni dolgotrajnemu vplivu sončnih žarkov ali drugim dražljajem. Srečamo jo največkrat pri starejših ljudeh, ni pa izjema že med 20. in 30. letom.

Druga oblika se pojavlja po 60. letu starosti, in sicer tudi na mestih, ki niso bila pre-tirano izpostavljena sončnim žarkom, npr. na hrbtu, ramah, prsih, nadlahteh. Po videzu pa se te oblike ne razločujejo od hiperkeratoze.

V posebno skupino opredeljujemo kožnega raka, ki se pojavlja pri ljudeh, katerih koža je izpostavljena stalnim poklicnim škodljivostim, zato mu pravimo "poklicni kožni rak". Najdemo ga večkrat pri tistih delavcih, ki leta in leta delajo z arzenom, s proizvodi neočiščenega petroleja in parafina, s premogovnim katranom, z rentgenom in radiumom - seveda, če so zanemarjali poklicne zaščitne ukrepe. Tudi kožni rak pri poljedelcih in mornarjih štejemo med poklicni rak.

Znamenja kožnega raka

Vsaka ranica ali hrastica, ki se nikakor ne zaceli, in vsaka zatrdlina ali bulica, ki se veča in izbočuje, nam mora vzbuditi sum na kožni rak. Take tvorbe rastejo navadno počasi, vendar se vztrajno večajo in slej ko prej prodrejo tudi v globlje kožne sloje in v podkožje. Zato je zelo pomembno, da gre vsakdo, ki kaj podobnega opazi na svojem telesu, takoj k zdravniku. Pregled odščipnjenega kožnega tkiva iz sumljivega mesta pod mikroskopom nam bo razjasnil, ali gre za rak ali ne. Pomembno je, da pride bolnik čimprej v tako bolnišnico, ki ima strokovnjake in vso opremo za ustrezne preiskovalne postopke in zdravljenje.

Ko se kožni rak širi - in širi se, če ga ne zdravimo - se njegova površina, zadebeli in ponavadi pokrije s hrasto. Pod hrasto se nabira gnoju podoben izcedek. Ko hrasta odpade, nastane prav značilna rana z zadebeljenimi, neravnimi robovi, ki se dvigajo nad površino okolišne kože. Rana na najmanjše dotike krvavi.

Kožni rak se le redko zaseje v bezgavke in druge organe, raste in širi se zvečine krajevno. Če ga ne zdravimo, postane vedno nevarnejši, ker uničuje okolišno zdravo tkivo. Če zajema na primer mišice lica, nosno kost ali nosni hrustanec, so potrebne razsežne operacije, ki bolnika trajno in zelo iznakazujejo.

Zdravljenje

Čeprav je kožni rak najpogostejši, je najmanj usoden, ker je dokončno ozdravljiv, če ga začnemo pravočasno in ustrezno zdraviti. Tembolj, ker ga lahko odkrijemo takoj, ko se pojavi, saj je na površini telesa in ga hitro opazimo. Kožni rak zdravimo z obsevanjem ali včasih tudi z izrezanjem, včasih pa z obojim hkrati. Zdaj se že skoraj nikoli ne primeri, da ga ne bi tudi pozdravili.

Povedali smo že, da je maligni melanom ena najbolj zločestih novotvorb. Na srečo ni zelo pogosten. Največkrat se razvije na koži, vendar tudi drugi organi niso izvzeti, npr. oko, možganske mrene, nadledvične žleze, danko, žensko spolovilo itd.

Maligni melanom (črni rak)

Na koži se maligni melanom skoraj vedno razvije iz materinega znamenja. Teh ima človek povprečno okoli 20, bodisi že od rojstva ali pa so

se kasneje pojavila. Maligni melanom se razvija rad iz takih znamenj, ki so izpostavljena draženju in okvaram. Najbolj pogostne okvare so britje, trenje obleke in obutve na mestih, kjer se tesno prilegajo telesu, praskanje, rezanje, mazanje z dražječimi mazili. Zelo nevarne so nekoženite operacije materinih znamenj.

Maligni melanom je nevaren zlasti zato, ker se rad in kmalu zaseje v življensko pomembne organe: v pljuča, jetra, možgane, kostni mozeg, ledvica in še v druge ter jih s svojim razraščanjem uničuje.

Do pubertete se izredno red-

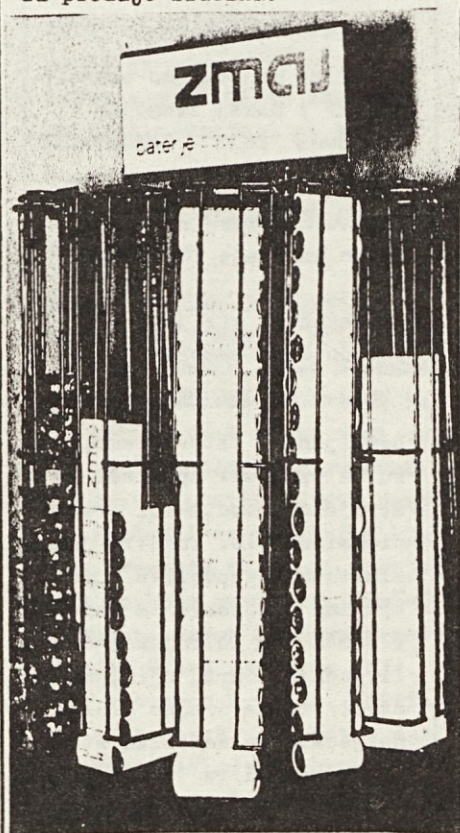
ko razvije, po puberteti pa je vse pogostnejši. Več ga je pri ženskih kot pri moških. V glavnem je bolezen mlajših in srednjih let.

Vsako materino znamenje, posebno če je na mestu, ki je izpostavljeno poškodbam, moramo temeljito izrezati. Zdravljenje črnega raka sodi v roke strokovnjaka, ki pozna to bolezen do podrobnosti in ima v tem veliko izkušenj. Kakršnokoli neprimerno zdravljenje (neprimerna mazila, nezadostno izrezanje) je za bolnika lahko usodno.

Prihodnjič:
Novotvorbe v
možganih

Vrtljivo stojalo za baterije

Prijatelj iz Nemčije mi je nekoč dejal: Pri vas je čudno, da vso propagando o izdelku vrši proizvajalec. To je isto, kot da prodajalec oz. trgovina ni zainteresirana za prodajo izdelka.

Pri nas je pač tako, da proizvajalec mora nositi glavno iniciativo če hoče, da se njegov izdelek plasira na tržišče. V to našo prodajno politiko smo vključili tudi vrtljiva stojala, kjer naj bi bil celoten asortiman naših izdelkov. Cena stojala ni tako majhna, zato bomo morali voditi račun, kje in kam, ter komu jih bomo dali. Ljudje na terenu pa bodo morali voditi vso skrb, da bodo stojala resnično služila svojemu namenu.

Stojala distribuira po našem tržišču prodajna služba in je prevzela vso odgovornost da bodo stojala odigrala svojo vlogo. Vsekakor pa ne bi bilo ugodno, da bi ponovno pisali o stojalih kot o zgreheni politiki. Sredstva, ki jih dajemo v ta namen so naša - to je družbena, družba pa zahteva od posameznika vso odgovornost o upravljanju teh sredstev.

TO

Velik uspeh naših deklet

13. maj - praznik UJV

V petek 13. maja 1977 je OO ZSMS UJV Ljubljana organizirala v počastitev 13. maja - dneva UJV in jubilejev tovariša Tita in KPS tekmovanje v streljanju z zračno puško. Tekmovanja se je udeležilo približno 390 tekmovalcev iz delovnih organizacij, enot milice iz Slovenije in JLA.

Ker pa imamo v našem podjetju tudi moško in žensko ekipo v streljanju smo se povabilu odzvali tudi mi.

Na strelišču ob Dolenjski cesti smo se zbrali že v petek, čeprav je bilo uradno tekmovanje v soboto 14. maja. Streljanje so nam že v petek odobrili zato, ker je imela naša ekipa v soboto tekmovanje na Bateriadi v Zagrebu. Tekmovanje smo začeli pod vodstvom inšpektorja Staneta Leskovška.

Seveda brez treme ni šlo in naši metki niso zadeli tarče vedno v črno, in misel na kakršnokoli uvrstitev med prve je bila nesmiselna.

Mimogrede pa je nekdo v šali rekel: "lahko ste zadovoljni z vašim rezultatom, kajti danes ste streljali prvi in ste zaenkrat na prvem mestu."

Tako potolaženi smo v petek popoldne zaključili z našim rezultatom in odšli domov z upanjem, da bo v soboto na Bateriadi v Zagrebu več sreče z zadetki.

Za žensko ekipo so tekmovali:

Krisper Brigita
Kocman Marija
Trobec Tatjana
Barborič Marta

Za moško ekipo so tekmovali:

Bolte Metod
Podržaj Zlatko
Slemnik Milan
Levstik Matjaž.

Ko pa smo se vrnili s tekmovanja v Zagrebu, nas je doma čakalo veliko presenečenje. Iz šale, ki jo je nekdo izrekel v petek, je nastala resnična zgodba.

Na UJV nas je čakal pokal za prvo mesto v skupni uvrstitvi ženske in moški, plaketa za prvo mesto ženske in diploma za 4. mesto v streljanju Brigiti Krisper.

Sicer pa objavljamo ponatis članka z dokaj zvenečim naslovom "ZMAJ - ZMAGOVALEC" ki je bil objavljen v časopisu Športske novosti v sredo 18. maja 1977.

Natjecanje strijelca u povodu Dana bezbjednosti

"ZMAJ - POBJEDNIK!

Ljubljana - Istovremeno, dok su se vrhunski sportaši - strijelci, sudionici tradicionalnog, 10. turnira jugoslavenskih republika i pokrajina natjecali za najviši plasman, na Dolenjskoj cesti 11, odmah pokraj njih, na strelištu za zračno oružje, natjecalo se nekoliko stotina amatera iz 90 organi-

zacija udruženog rada, Milicije i JNA. Organizator ovog masovnog i zanimljivog natjecanje je Osnovna organizacija ZSMS UJV Ljubljana na čelu sa veoma marljivim i dobrim organizatorom Stanetom Leskovšekom.

Rezultati (zračna puška, lom, 200 mogućih krugova):

Pojedinačno: žene - 1. Dragica Rumež 152, 2. Marijana Đorđević 152, 3. Olga Germađnik 143, 4. Brigita Krisper 142, 5. Marjeta Glavnik 140, 6. Tatjana Trobec 138, 7. Marta Barborič 138, 8. Hilda Krol 131, 9. Marija Kocman 125, 10. Meta Kamnikar 124 itd.

muški: - 1. Marjan Vrankar 182, Gabrijel Dorč 177, 3. Jože Bučar 172, 4. Jože Zaletel 171,

5. Zvonko Kolenc 171, 6. Marko Lešek 170, 7. Milan Bevec 168, 8. Drago Dorč 168, 9. Franc Bolga 168, 10. Šimenc 197 itd.

Ekipno:

žene: - 1. Zmaj Ljubljana 543 kruga, 2. UJV Murska Sobota 523, 3. SGP Slovenija-cesta Ljubljana 373,

muškarci: - 1. Petrol 686, 2. Tovarna kovinske galanterije 672, 3. Agrostroj 636.

U generalnom plasmanu:

1. Zmaj Ljubljana 1.120, 2. UJV Murska Sobota 1.048, 3. SGP Slovenija-cesta Lj. 986.

Najboljima su podjeljene medalje, plakete, pehari i diplome.

Pripis:

Ker je redakcija glasila v zaključni fazi, bomo sliko osvojenega pokala objavili v prihodnji številki.

Brigita

Dragi tovariš vodja ...

Že večkrat sem te opazoval, kako na sestankih ali ob priložnostnih razgovorih kritisiraš sodelavce in podrejene. Tvoje besede so za posameznike malodane žaljive. Ni še dolgo od tega, ko si se pritoževal, da te čudi, kako podrejani niso zainteresirani za delo itd.

Tu se mi zdi, da je med tema dvema dogodkoma zveza. Kdor hoče zburiti zamero, ki se bo gnojila dolga leta in morda bdela do konca dni, naj si dovolj nekaj zbadljive kritike.

Ti si strokovnjak zato ti je zaupana naloga, da vodiš precej pomembno skupino ljudi. Zato je pomembno, da veš, da ti je na voljo eno samo sredstvo, s katerim pri sotovariših zlepa dosežeš, da storijo tisto kar hočeš. Da, en sam način je in sicer ta: v sočloveku je treba zbuditi željo, da stori tisto, kar si mi želimo od njega. To je edina pot za dosego lastnega cilja. Druge poti ni.

Seveda lahko človeka pripraviš k temu da ti "izroči svoj nakit" tudi tako, da mu pomoliš pištolo pod nos. Lenemu uslužbencu zagroziš z odpovedjo - delal bo vsaj dokler mu ne obrneš hrbta. Otroku lahko

žugaš z palico, toda takšni prijemi ne prinašajo uspehov. Te metode ne gradijo odnosov med ljudmi - te metode človeka žaliyo.

Moderna psihologija pravi, da je "želja, da bi na svetu nekaj pomenil in predstavljal", tako močna, kot želja za hrano.

Kaj si ljudje želimo. Ne veliko,

toda po nekaterih stvareh koprismo z vso silo in zanje nočemo biti prikrajšani. Želimo si:

- zdravja in dolgo življenje
- dovolj hrane
- dovolj spanja
- spolne užitke
- vse dobro svojim otrokom
- občutek, da nekaj sem in nekaj veljam ...

Skoro vse te želje velika večina lahko uresniči, razen one, ki mi nič bolj silovita kot želja po hrani, spanju, a vendarle ostaja pogosto nepotežena. Gre za tisto, čemur Freud pravi "gon po veljavi". Vedi torej dragi tovariš, da smo vsi ljudje željni hvale in priznanja. Vsi smo dovzetni za komplimente. Redki pa so žal vodje, ki znajo soljudem potešiti to željo.

Dragi tovariš, ne razumi me napak in mi ne očitaj, da te hočem navdušiti za laskanje, za prilizovanje - za puhlo

laganje. Navdušiti te hočem le za manj kritik in več priznanj.

Glej, kritika je naravna stvar. Predvsem pa zelo boleča. Ker končno, vsak neumnéž zna kritizirati, obsojati in se pritoževati in to tudi veliko ljudi počenja. Razumevati, pomagati in vzpodbujati znajo le značajni in preudarni ljudje. Namesto da ljudi obsojaš jih poskusi razumeti. Skušaj razumeti vzrok njihovega ravnanja. S tem se pride dlje, kot s ceneno kritiko. Kritika je skoro brez vrednosti, saj človeka potisne v obrambo in ga vzpodbudi le k temu, da se

začne opravičevati. Kritika je nevarna, ker prizadene človekov ponos, rami njegovo samozavest. Ti pa si hotel, da bi sodelavci in podrejani boljše delali. Zamere prav gotovo nisi hotel...

Prijatelja sva in verjamem, da mi ne boš zameril. Nekaj bi te vseeno prosil. Saj mi je nerodno, pa vseeno. Če misliš, da imam prav in se strinjaš z menoj, da bi lahko boljše delali - vsi skupaj - če bi bili previdnejši pri ostrih kritikah in bolj široki s pohvalami - ko se srečava se mi nasmej pri pozdravu in me kadar utegneš, vprašaj kako sem kaj ...

Tvoj delovni tovariš

Število zaposlenih

Proizvodni sektor

moških	71
žensk	133
Skupaj	204

Obrat Šentvid

moških	31
žensk	88
Skupaj	119

Skupne službe

moških	62
žensk	55
Skupaj	115

Dne 30. aprila 1977

je bilo v tovarni Zmaj zaposlenih 440 delavcev, od tega 164 moških in 276 žensk.

gibanje članstva

FEBRUAR

Sprejeti v delovno razmerje:

DANILOVIČ Milivoje, delavec na posluževanju naprav za doziranje časa za določen čas dne 9.2.1977,

PRISTAV Majda, kemijski tehnik II., za določen čas dne 10.2.1977,

ROBAR Dragica, dokumentarist-risar, za nedoločen čas v razvojnem sektorju dne 23.2.1977,

SAVIČ Ruža, obratna snažilka, za določen čas dne 23.2.77.

Prenehalo delovno razmerje:

JANKOVIČ Jakob, vodja skladišča tehničnega materiala za določen čas dne 28.2.1977

MATEŠA Jelena, snažilka proizvodnih prostorov za določen čas dne 28.2.1977,

RAKAR Boris, orodni brusilec, za nedoločen čas dne 10.2.77,

ARKO Jože, ključavničar II. za nedoločen čas dne 23.2.1977.

MAREC

Sprejeti v delovno razmerje:

ČADEŽ Vida, tehniški risar za nedoločen čas v razvojnem sektorju dne 1.3.1977,

MATEŠA Jelena, snažilka proizvodnih prostorov za določen čas dne 1.3.1977.

Prenehalo delovno razmerje:

ŽNIDARŠIČ Janez, strojevodja PL R 6, za nedoločen čas dne 24.2.1977

MATEŠA Jelena, snažilka proizvodnih prostorov za določen čas dne 31.3.1977.

APRIL

Sprejeti v delovno razmerje:

ŠTEMENJAK Adi, samostojni referent v marketingu za nedoločen čas dne 18.4.1977,

ČERNE Andrej, pripravnik v tehnično razvojnem sektorju za nedoločen čas dne 18.4.1977,

FABJAN Jože, orodni brusilec za nedoločen čas dne 20.4.1977,

JERIHA Metod, ključavničar II v mehanični delavnici za nedoločen čas dne 20.4.1977,

PODRŽAJ Franc, strojevodja na stroju paperlined R 6 za nedoločen čas dne 25.4.1977,

JORGOVANOVIČ Stojanka, izdelovalka baterij za nedoločen čas dne 12.4.1977.

Prenehalo delovno razmerje:

SAVIČ Ruža, snažilka obratnih prostorov za določen čas dne 14.4.1977,

JORGOVANOVIČ Stojanka, izdelovalka baterij za nedoločen čas dne 13.4.1977.

U poslednje slovo

V vrstah naših upokojencev je zopet zazijala vrzel.

Umrla je Francka Stražišar.

Rojena 3. novembra 1911 pri Preserju, se je v Zmaju

zaposlila 9. marca 1959 leta in vseh 8 let delala v vezalnici na vezanju mošnjčkov. Upokojila se je februarja 1967.

"Kako rada bi danes delala v Zmaju, če bi bila vsaj nekoliko mlajša", mi je rekla pred sedmimi leti, ko sem jo obiskal na domu. Zdaj je pri vas vse drugače kot takrat, ko sem delala še jaz.

Ne bomo je več pričakovali na naših srečanjih, kajti za njo je utihnil tudi transistorski sprejemnik, ki ji ga je podaril kolektiv Zmaja ob upokojitvi.

Iztekelo se ji je življenje ...

Ostala nam bo v spominu!

Zmaju prvi naslov

Ljubljanska liga v bowlingu

ZMAJU PRVI NASLOV

Ljubljana, 7. - Končalo se je tekmovanje v ljubljanski bowling ligi. Prvi naslov so osvojili tekmovalci Zmaja, ki so v zadnjem kolu z rekordno razliko odpravili drugo moštvo Tivolija. Bowling klub 200, ki je večji del prvenstva vodil, je pokleknil prav v zadnjem kolu, ko je nepričakovano izgubil na neugodnem kegljišču ob Masarykovi ulici.

Moštvo Zmaja je zaslužno osvojilo najvišji naslov, saj so Arko, Tratnik, Bolta in tovariši v zadnjih kolih pokazali izvrstno formo in zmagovali z velikimi razlikami. Njihov rezultat v dvoboju s Tivolijem B je najboljši dosežek v ligi, dosegli pa so tudi najboljši popreček v vseh 12 kolih. Najboljši posameznik je postal igralec Zmaja Jani Tratnik, ki je na dvanajstih nastopih poprečno podrl 180,1 keglj.

Izidi zadnjega kola:

Triglav : Tivoli A
5781 - 6207

Triglav: Pribakovič 172,8,
Pezdirc 158,3, Likar 158,
Vadnjal 157, De Corti 163,3,
Samsa 154.

Tivoli A: Mihelčič 184,5,

Strašek 176,7, Horvat 171,8,
Majhen 171,5, Pečaver 165,8,
Lopičič 164,2.

Zmaj : Tivoli B
6688 : 5778

Zmaj: Arko 192,7, Tratnik
192,5, Tršan 188,5, Bolta
182,2, Horvat 179,7, Končina
179,2.

Tivoli b: Grabirjan 169,2,
Toni 168,5, Šebenik 167,8,
Bencek 160, Abram 156, Matija-
šič 147.

Alpe - Adria : BK 200
588 : 5908

Alpe Adria: Orel 180,2,
Teropšič 176,2, Kovač 166,
Vidmar 160,7, Češnovar 159,
Šujak 156.

BK 200: Husar 181, Kovačević
171,3, Mirnik 170,7, Kovač
157,3, Tasev 155,3, Sever 147,7.

+

Moštvo kola: Arko 192,7, Trat-
nik 192,5, Tršan 188,5 (vsi
Zmaj), Mihelčič (Tivoli A)
184,5, Bolta (Zmaj) 182,2,
Husar (BK 200) 181.

Zmaj	12	10	1	2	370
BK 200	12	10	0	2	347
Tivoli A	12	9	0	3	347
Tivoli A	12	9	0	3	320
Alpe Adria	12	7	0	5	231
Tivoli B	12	2	0	10	161
Union	12	2	0	10	146
Triglav	12	2	0	10	143

J. Alič
DNEVNIK, 7.3.1977

"NAŠ GLAS" izdaja mesečno v na-
kladi 550 izvodov delovna skup-
nost tovarne "ZMAJ" Ljubljana.
Glasilo ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik: SMOLIČ Franc,
urednik: Marijan MAYER. Tisk:
Tiskarna KRESIJA, Ljubljana,
Adamič-Lundrovo nabrežje 2. Po
pristojnem mnenju št. 421-1/73
opričeno plačila temeljnega
davka od prometa proizvodov.

rojstni dan

V MESECU JUNIJU PRAZNUJEJO

PRIMO Jožefa

STEFANOVIČ Ikonija

GLUŠAC Stojanka

OBRENOVIČ Radinka

SIRNIK Alojz

KOZLEVČAR Marija

KLEPIČ Mika

NOVAK Ivan

ERJAVEC Slavica

ŠKRABEC Marija

SMERAJČ Zdenka

GORIŠEK Vida

ILIČ Dosta

VRHAR Marija

CERAR Alojz

MARKOVIČ Ivanka

BRULC Štefan

SLAK Jože

SREBOTNIK Franc

JERANT Pavla

KRALJ Amalija

PETEK Rozina

KAVAŠ Marija

SKUBER Elizabeta

ŠKOF Marija

TROBEC Tatjana

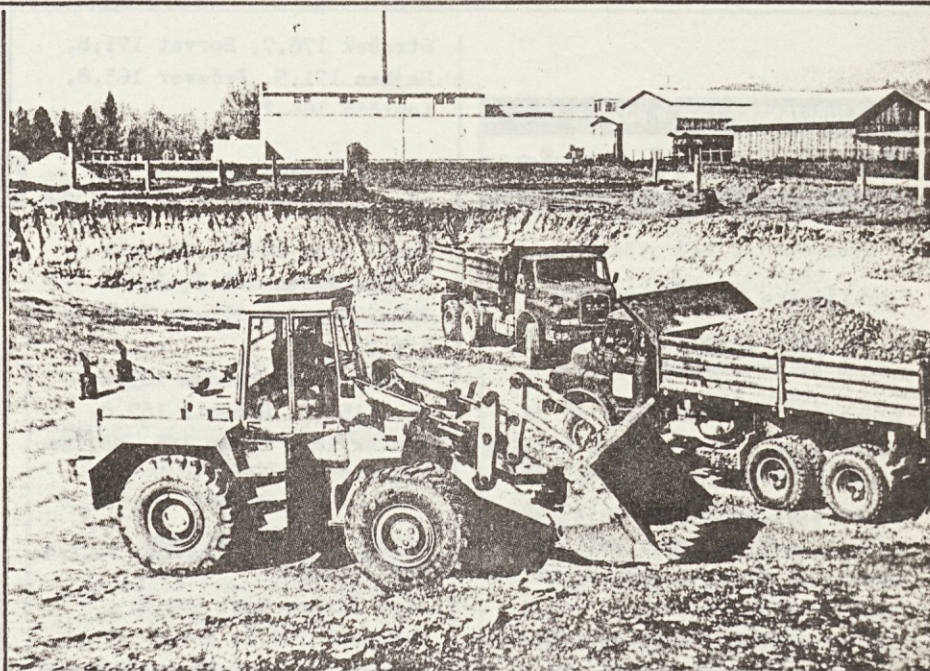
KIRER Đoka

čestitamo

pišite v
naš glas

novice z gradbišča

Poleg lani zgrajenega objekta Zmaja v Stegnah je nastalo pravo veliko gradbišče. Težka mehanizacija Gradbenega podjetja TEHNIKE se je zagrizla v pripravo terena, v izkopavanje dokaj obsežnega in globokega iskopa za podkletenje. Buldožerji, bagri, nakladalci ter

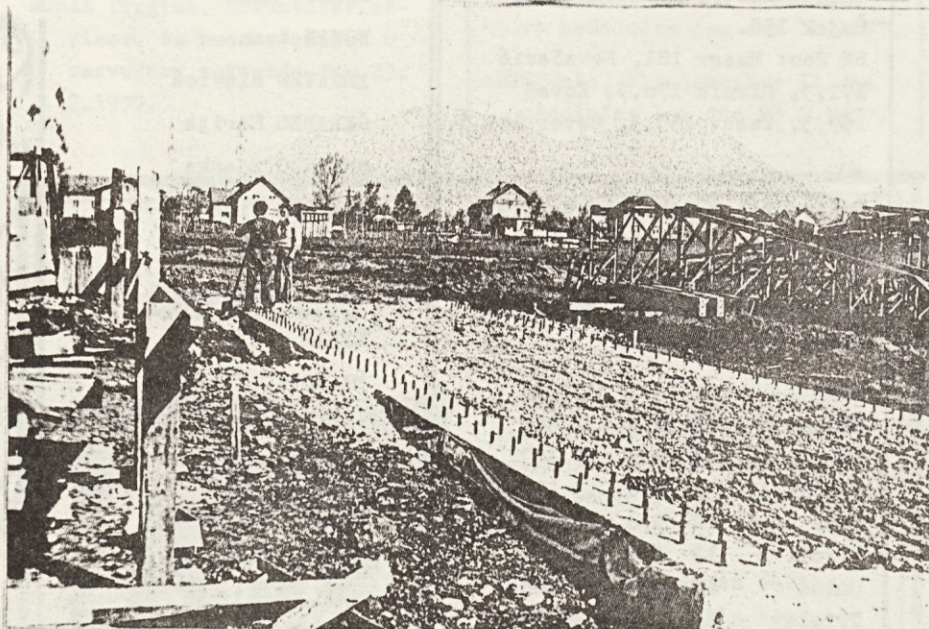
tovornjaki in izkop se širi in pogloblja.

Na nekaterih mestih so začeli že z betoniranjem zunanjih pasovnih temeljev in točkovnih temeljev za stebre.

Za sedanjo fazo gradnje so delavci že postavili žerjav, ki bo, kot je zatrdil delovodja, polno izkoriščen.

Kletni prostori bodo zgrajeni na klasičen način, dočim bo hala nad zemljo montažna, kot je že obstoječi objekt.

Izgradnja bo končana čez leto dni v mesecu maju. Že med samo gradnjo v zaključni fazi pa bodo stekla dela v urejevanju okolice.

Toliko o samem začetku. Celoten potek v nadaljevanju vam bomo skušali prikazovati v sliki in besedi v prihodnjih številkah našega glasila.

My

Zgoraj: Začetek gradnje v Stegnah je viden s pripravo terena.

V sredini: Temelji za žerjavno progo so zabetonirani.

Desno: Izkop se pogloblja. V ozadju je konstrukcija žerjava pred postavitvijo

